**13-Z** (2021-2022) – Nr. 1
ingediend op 28 oktober 2021 (2021-2022)

# Beleids- en begrotingstoelichting

Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering

Begroting 2022

verzendcode: BEG

Vlaams Parlement

## I. INHOUDSTAFEL

## Inhoud

I. INHOUDSTAFEL ..... 2
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER ..... 4
III. SAMENVATTING ..... 4
IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN ..... 6
V. BELEIDSVELD GELIJKE KANSEN EN INTEGRATIE EN INBURGERING ..... 8
1. ISE GELIJKE KANSEN ..... 8
1.1. SD 1 'Samenleven': We werken aan een gedeelde en inclusieve samenleving waaraan elke burger actief bijdraagt ..... 8
OD 1.3 We bestrijden alle vormen van discriminatie en racisme ..... 8
1.2. SD 3 'Gelijke Kansen': We werken de maatschappelijke drempels weg die individuen weerhouden van volwaardige participatie ..... 11
OD 3.1 We bevorderen de evenwichtige participatie van mannen en vrouwen aan de verschillende domeinen van de samenleving ..... 11
OD 3.2 We bestrijden alle vormen van gendergerelateerd geweld en grensoverschrijdend gedrag ..... 12
OD 3.3 We bestrijden de structurele barrières die het welbevinden van LGBTQI+ personen belemmeren ..... 12
OD 3.4 We realiseren de inclusie (volwaardige maatschappelijke participatie) van mensen met een handicap ..... 13
OD 3.5 We maken van Vlaanderen een integraal toegankelijke regio ..... 14
1.3. SD 4 Strategische doelstelling: Het gelijkekansen-, integratie- en inburgeringsbeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen ..... 15
OD 4.1 We optimaliseren de coördinatie over het horizontale gelijkekansen- en Integratiebeleid ..... 15
OD 4.2 We versterken de beleidsuitvoerende actoren in hun opdracht ..... 15
OD 4.3 We ondersteunen lokale besturen als regisseur omdat samenleven in diversiteit in de eerste plaats lokaal gebeurt ..... 16
OD 4.4 We geven het beleid vorm in een sterk en daadkrachtig partnerschap met het middenveld ..... 16
OD 4.5 We werken aan een wetenschappelijk onderbouwd beleid ..... 16
OD 4.6 We werken actief mee op internationaal niveau en leren van buitenlandse goede praktijken ..... 17
1.4. Budgettair kader voor het begrotingsjaar ..... 17
2. ISE INTEGRATIE EN INBURGERING ..... 19
2.1. SD 1 Strategische doelstelling 'Samenleven': We werken aan een gedeelde en inclusieve samenleving waaraan elke burger actief bijdraagt ..... 19

OD 1.1 Vlaanderen versterkt de sociale samenhang door netwerken te stimuleren die het sociaal weefsel vormen ..... 19
OD 1.2 We zorgen voor een evenredige participatie van burgers op domeinen zoals onderwijs, arbeidsmarkt, wonen, enz. ..... 20
OD 1.3 We bestrijden alle vormen van discriminatie en racisme ..... 21
OD 1.4 We stimuleren ieders identiteitsontwikkeling vanuit de gedeelde sokkel van Verlichtingswaarden ..... 21
2.2. SD 2 Strategische doelstelling 'Inburgering': Met ons inburgeringsbeleid bieden we nieuwkomers kansen en nodigen we hen uit om een actieve bijdrage te leveren aan onze samenleving. ..... 22
OD 2.1 We maken het inburgeringsbeleid slagkrachtiger ..... 22
OD 2.2 We versterken de taalverwerving van het Nederlands ..... 24
OD 2.3 We versterken het inzicht in onze Vlaamse samenleving, haar werking en haar geschiedenis ..... 24
OD 2.4 We versterken de economische zelfredzaamheid ..... 25
2.3. SD 4 Strategische doelstelling: Het gelijkekansen-, integratie- en inburgeringsbeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen ..... 25
OD 4.1 We optimaliseren de coördinatie over het horizontale gelijkekansen- en Integratiebeleid ..... 25
OD 4.2 We versterken de beleidsuitvoerende actoren in hun opdracht ..... 26
OD 4.3 We ondersteunen lokale besturen als regisseur omdat samenleven in diversiteit in de eerste plaats lokaal gebeurt ..... 27
OD 4.4 We geven het beleid vorm in een sterk en daadkrachtig partnerschap met het middenveld ..... 27
OD 4.5 We werken aan een wetenschappelijk onderbouwd beleid ..... 27
2.4. Budgettair kader voor het begrotingsjaar ..... 28
VI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD 38
VII. LIJST MET AFKORTINGEN ..... 38
VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN' ..... 39
**1. GEPLANDE BELEIDSINITIATIEVEN** ..... 40
**2. BELEIDSEVALUATIES EN ONDERZOEKSINITIATIEVEN** ..... 41
**3. NIEUWE EN BELANGRIJKE WIJZIGINGEN VAN VLAAMSE DECRETEN EN BESLUITEN VLAAMSE REGERING** ..... 41
**4. DECREETSEVALUATIES** ..... 42

## II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

2021 was een boeiend jaar. Aan het begin van het jaar waren we intussen al gewoon aan de COVID-maatregelen, tegen half 2021 bleek Vlaanderen koploper in de wereld wat betreft de vaccinatiestrategie, en nu kijken we reikhalzend uit naar onze herwonnen vrijheid.

2021 was ook op het vlak van Gelijke kansen, Integratie en Inburgering bijzonder boeiend. In juli werd het gewijzigde decreet op Inburgering en Integratie goedgekeurd in het Vlaams parlement. In oktober 2021 werd het Horizontaal Integratie- en Gelijke kansenbeleidsplan geactualiseerd met een grotere rol voor de lokale besturen.

2022 wordt nog een stuk uitdagender.

Op 1 januari rollen we het nieuwe inburgeringstraject uit. Centraal daarbij staat de aanpak op maat van elk individu en de focus op flexibele trajecten. We willen meer kansen geven aan elke nieuwkomer en zorgen ervoor dat iedereen sneller op de arbeidsmarkt of in een opleiding terecht komt. Netwerk wordt een werkwoord. We rollen buddytrajecten uit over heel Vlaanderen en geven daarmee een krachtig signaal naar zowel de nieuwkomer als de ontvangende samenleving.

Ook op het vlak van samenleven wordt 2022 een kanteljaar. We bundelen de middelen in het horizontaal plan en sluiten met de lokale besturen een contract af waarbij deze niet enkel regisseur maar ook mede-scenarist worden van het horizontaal integratie- en gelijke kansenbeleid. Samenleven doe je immers bij uitstek in de Dorpsstraat.

Vlaanderen is ambitieus. Daarom leggen we in 2022 de eerste fundamenten van het toekomstige Vlaams Mensenrechteninstituut. Dit instituut zal een voorbeeld worden in Europa. Het zal niet alleen een krachtig instrument vormen in het streven naar een gelijke behandeling van elke burger maar ook voor het opvolgen en verdedigen van de mensenrechten in Vlaanderen via monitoring, studie en voorlichting.

Op het vlak van Gelijke kansen besteden we in 2022 extra aandacht aan personen met een handicap en LGBTI+personen. Zo zal NOOZO de officiële adviesraad van de Vlaamse overheid voor personen met een handicap worden. Met de LGBTI+gemeenschap zetten we in 2022 de bakens uit voor een beter welbevinden van LGBTI+.

2022 wordt een jaar dat een ijkpunt zal blijken te zijn in het beleid rond samenleven.

## III. SAMENVATTING

Het komende jaar zet ik verder in op de uitdagende doelstellingen uit het Vlaams regeerakkoord 2019-2024: het realiseren van een inclusieve samenleving en het creëren van gelijke kansen voor alle burgers opdat iedereen volwaardig en evenredig kan participeren aan de samenleving. Voor nieuwkomers evolueren we naar een aanpak waarbij we meer inspanningen vragen aan wie toetreedt tot onze samenleving, maar we bieden hen ook meer kansen. Tegelijkertijd voeren we ook de inspanningen op om meer “met” en minder “naast” elkaar te leven.

Begin 2022 treedt het nieuwe inburgeringsbeleid in werking. Hierbij is er oog voor het versterken van de taalverwerving van het Nederlands, het inzicht in onze Vlaamse

samenleving, de Vlaamse cultuur, geschiedenis en wetenschappen, de economische zelfredzaamheid, de maatschappelijke participatie en het uitbouwen van een netwerk. We zetten ook resoluut in op digitalisering van het aanbod en het ontwikkelen van digitale vaardigheden bij de inburgeraars. De agentschappen Integratie en Inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel hebben hun operationele werkingen voorbereid op de wijzigingen. In 2022 willen we ook de aanzet geven tot het ontwikkelen van een vervolgtraject voor ex-inburgeraars. Dit traject moet hen versterken in hun opleidings- en arbeidsmarktpositie.

2022 wordt een cruciaal jaar in de verdere uitbouw van het Horizontale Integratie- en Gelijkekansenbeleid. De nieuwe aanpak en de klemtonen hiervan werden op 8 oktober 2021 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Samen met mijn collega-ministers zal ik dit verder uitwerken. Lokale besturen spelen een centrale rol binnen deze nieuwe aanpak: zij zullen immers acties kunnen opzetten binnen de doelstellingen van het Vlaamse Horizontale Integratie- en Gelijkekansenbeleidsplan.

Op vlak van gelijke kansen wordt 2022 een cruciaal jaar voor de oprichting van het Vlaams Mensenrechteninstituut. Dit moet immers operationeel zijn in maart 2023. In 2022 leggen we het oprichtingsdecreet voor aan het parlement.
Daarnaast zal het Vlaamse Gelijkekansendecreet, op basis van de eerdere evaluatie, verbeterd worden.

Voor het bevorderen van de evenwichtige participatie van mannen en vrouwen wil ik inzetten op het promoten van actief vaderschap. Daartoe werd eind 2021 een projectoproep gelanceerd. In 2022 worden deze projecten uitgerold. Bedoeling is om hieruit beleidsaanbevelingen te genereren, maar evenzeer concrete instrumenten te ontwikkelen die vervolgens regulier ingebed kunnen worden.

De Vlaamse Regering wil gendergerelateerd geweld bestrijden. Daarom sla ik samen met de andere ministers, en onder coördinatie van de minister van Justitie en Handhaving, de handen in elkaar voor de uitvoering van het Vlaamse Actieplan ter Bestrijding van seksueel geweld.

In 2021 werden gesprekken opgestart met Cavaria en Wel Jong Niet Hetero over de positie van LGBTQI+ in Vlaanderen. Hoewel Vlaanderen op wetgevend en beleidsmatig vlak een absolute voorloper is in Europa en de rest van de wereld, blijkt duidelijk dat LGBTQI+ ook in Vlaanderen te kampen hebben met uitsluiting, geweld of grensoverschrijdend gedrag. Daarom starten we een project rond ‘vertrouwde omgevingen’ voor LGBTQI+ personen. Via het project kunnen zij die geconfronteerd worden met intolerantie, onveiligheidsgevoel, … terecht voor een gesprek, hulp of ondersteuning.

Voor personen met een handicap is het van kapitaal belang dat hun ervaringsdeskundigheid wordt meegenomen in het vormgeven en uitvoeren van beleid. Daarom zal ik het pilootproject NOOZO na het doorlopen van de goedkeuringsprocedure erkennen als Vlaamse advies- en beleidsparticipatieraad en structurele gesprekspartner voor de Vlaamse Regering.

Op vlak van toegankelijkheid werk ik in overleg met mijn collega bevoegd voor Ruimtelijke Ordening Demir aan een principesakkoord dat omgezet zal worden naar een concrete aanpassing van het regelgevend kader. We maken ook werk van toegankelijkheid in publieke gebouwen, in de publieke ruimte en in de dienstverlening van de Vlaamse en lokale overheden. Het expertisecentrum INTER krijgt daarbij de opdracht om samen met de diverse beleidsdomeinen het toegankelijkheidsbeleid in Vlaanderen in kaart te brengen.

De toegankelijkheidswijzer voor de musea, die in 2021 werd gelanceerd, zal in 2022 uitgebreid worden naar andere sectoren.

Verder werk ik aan een wetenschappelijk onderbouwd beleid met oog voor onderzoek en valorisatie, werken we actief mee op internationaal niveau en leren we van buitenlandse goede praktijken.

**TOTAAL – GELIJKE KANSEN, INTEGRATIE EN INBURGERING, excl. apparaatsuitgaven en programma B**

**(duizend euro)**

| | AO | TO | LO | VAK | VEK |
|---|---|---|---|---|---|
| BA 2021 | 100 | 0 | 0 | 94.149 | 95.733 |
| Bijstelling BO 2022 | 0 | 0 | 0 | 3.971 | 3.984 |
| **BO 2022** | **100** | **0** | **0** | **98.120** | **99.717** |

**PROGRAMMA SF – GELIJKE KANSEN EN INTEGRATIE EN INBURGERING**

**(duizend euro)**

| | AO | TO | LO | VAK | VEK |
|---|---|---|---|---|---|
| BA 2021 | 100 | 0 | 0 | 94.149 | 95.733 |
| Bijstelling BO 2022 | 0 | 0 | 0 | 3.971 | 3.984 |
| **BO 2022** | **100** | **0** | **0** | **98.120** | **99.717** |

## IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2020-2024

- Actie 7.3.10 – Ondersteuning vaderschap en promotie vaderwerkingen bij kwetsbare gezinnen
  Zie OD 3.1
- Actie 7.3.11 - Toeleiden naar Werk van personen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt
  Zie OD 2.6
- Actie 7.3.12 - Inburgering op maat: de agentschappen verankeren de proeftuinen inburgeringstraject op maat van jongeren
  De 3 proeftuinen (AgII, Atlas, In-Gent) lopen nog tot eind 2021.
  De mogelijkheid tot verankering wordt onderzocht.
- Actie 7.1.1 – Buurtstewards
  Zie OD 1.2

Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan 2020-2024

- OD 1.1.1 – Actie 2 - Vanuit een gedragen visie verder werken aan het gepast omgaan met grensoverschrijdend gedrag.
  Zie OD 3.2
- OD 1.2.1 – Actie 6 - Er wordt geïnvesteerd in gerichtere verspreiding en bekendmaking van educatief, informerend en sensibiliserend materiaal voor het doorbreken van gender- en heteronormatief denken.
  Zie OD 3.3
- OD 3.1.2 – Actie 2 - Binnen het JKP kijken we specifiek naar jeugd- en sportorganisaties om jonge inburgeraars (18-30 jaar) hierin in te schakelen of naar jongeren van Belgische herkomst om buddy te worden van inburgeraars.
  Zie OD 1.1 en 2.5
- OD 4.2.2 – Actie 5 - We zetten projecten op specifiek gericht op het toeleiden, ondersteunen en versterken van ontmoeting en verbinding tussen kinderen en jongeren met een buitenlandse herkomst en het jeugdwerk.
  In 2022 lopen de 19 gesubsidieerde projecten verder (looptijd van max. 2 jaar). Ook de begeleidingsopdracht bij deze projecten loopt verder in 2022. In dit kader zullen verschillende levende netwerken georganiseerd worden om expertise te delen. De praktijkverhalen van de 19 projecten zullen in de loop van 2022 online raadpleegbaar zijn.
- OD 4.2.2 – Actie 6 - Via gerichte inspanningen werken we, aanvullend op een doelgroepspecifieke benadering, toe naar een meer inclusieve vrijetijdsbesteding van kinderen en jongeren met een handicap.
  Zie OD 3.4
- OD 5.2.1 – Actie 2 Samen met experten inzetten op online integriteit van kinderen en jongeren. Tools en methodieken ontwikkelen met het oog op gezond omgaan met media.
  Zie OD 1.1.

Vlaams strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden 2020-2025

- Doorheen 2020 – 2024 verkent het agentschap, in samenwerking met het departement Onderwijs en Vorming, hoe de werking rond NT2 in de gevangenissen gecontinueerd en structureel georganiseerd kan worden. Die zal zich inzetten voor de opmaak van een behoefteplan NT2 in de gevangenissen, een passende intake en screening, een aanbod op maat van gedetineerden,…
- In 2022 gaat het Agentschap Integratie en Inburgering na hoe een proefproject opgezet kan worden ter organisatie van een inburgeringstraject op maat van gedetineerden, met inbegrip van de inzet van de MO-cursus in digitale of blended vorm.

Vlaams actieplan ter bestrijding van seksueel geweld

- Actie 10 Lokale besturen worden gestimuleerd om in te zetten op sensibilisering rond seksueel geweld (nieuwsbrief en lerend netwerk).
  Zie OD 3.4
- Actie 16 Het bestaande aanbod van relationele en seksuele vorming voor personen met een handicap in het onderwijs wordt onder de loep genomen om lacunes te detecteren.

Zie OD 3.2.

- Actie 53 Er wordt ingezet op het versterken van scholen, leerkrachten, hulpverleners en andere instanties die met jongeren en mensen met een handicap werken met betrekking tot het leren kennen en respecteren van grenzen.

  Zie OD 4.5

- Actie 59 In samenwerking met vertegenwoordigers van etnisch-culturele minderheden wordt de website 'zanzu.be' geoptimaliseerd zodat de inhoud beter aansluit bij het taalgebruik en gevoeligheden binnen bepaalde gemeenschappen. Daarnaast wordt de website breed bekend gemaakt in de geestelijke gezondheidszorg en het algemeen welzijnswerk zodat hulpverleners in staat zijn om seksualiteit en seksueel grensoverschrijdend gedrag bespreekbaar te maken bij cliënten uit etnisch-culturele minderheden.

  Samen met de Agentschappen Integratie en Inburgering worden de suggesties tot verbetering in kaart gebracht en worden deze met WVG besproken.

## V. BELEIDSVELD GELIJKE KANSEN EN INTEGRATIE EN INBURGERING

### 1. ISE GELIJKE KANSEN

#### 1.1. SD 1 'Samenleven': We werken aan een gedeelde en inclusieve samenleving waaraan elke burger actief bijdraagt

OD 1.3 We bestrijden alle vormen van discriminatie en racisme

De Vlaamse Regering heeft beslist om uit het interfederaal samenwerkingsakkoord met Unia te stappen en een eigen onafhankelijk orgaan op te richten. Op 16 juli 2021 werd de basisarchitectuur vastgelegd voor de oprichting van een Vlaams mensenrechteninstituut (VMRI) (VR 2021 1607 MED.0272/1QUATER).

Het is de ambitie van Vlaanderen om een voortrekkersrol te spelen inzake mensenrechten en om over eigen mensenrechteninstituut (MRI) te beschikken met een A-status conform de Principes van Parijs. Dit nieuw instituut krijgt een breed, onafhankelijk mandaat ter bescherming van alle mensenrechten binnen de Vlaamse bevoegdheden. Het instituut zal in eerste instantie complementair werken ten opzichte van de bestaande sectorale mensenrechteninstellingen op Vlaams niveau en zal zich daarbij concentreren op onderzoek en adviesverlening rond het brede mensenrechtenthema. Daarnaast zal het zich organiseren met een bijzondere focus op het bestrijden van discriminatie waarbij individuele klachten a priori via bemiddeling worden opgevangen. Indien dit niet tot een afdoend resultaat leidt, zal een geschillenkamer in de vorm van een organiek aparte entiteit waar nodig oordeelvellend optreden.

Binnen deze krijtlijnen zal ik in 2022 het oprichtingsdecreet aan het parlement voorleggen met oog op een goedkeuring ervan tegen het einde van dat jaar.

Daarnaast laat ik, samen met de Vlaams Minister-President, het komende jaar onderzoeken hoe we kunnen evolueren van een VMRI met een residuair mandaat naar één geïntegreerd, uniek referentie- en aanspreekpunt inzake mensenrechten, zonder evenwel afbreuk te doen aan de verworven mandaten van de bestaande sectorale MRI's. Hierover

wordt ook met de bestaande sectorale MRI's in overleg getreden. Tot slot wordt in 2022 de volledige operationele uitrol van de oprichting van het VMRI voorbereid, met oog op een vlotte op- en doorstart na de uitstap uit Unia op 15 maart 2023. De samenwerking met UNIA loopt in tussentijd optimaal verder.

Verder bekijk ik, op basis van de resultaten van een eerdere evaluatiestudie van het Vlaamse Gelijkekansendecreet, hoe ik het juridische kader rond het non-discriminatiebeleid, evenals de handhaving van het decreet, kan verbeteren. Het komende jaar werk ik aan een eerste ontwerp van wijzigingsdecreet.

Tegelijkertijd blijven we elke vorm van discriminatie bestrijden en waar nodig nemen we gerichte beleidsinitiatieven om specifieke vormen van discriminatie aan te pakken.

Zo gaf ik in 2020, samen met mijn collega bevoegd voor Jeugd, de opdracht aan een consortium van relevante partners om tools en methodieken te bundelen en ontwikkelen om de handelingsbekwaamheid te versterken bij personen die geconfronteerd worden met discriminerende uitspraken of handelingen. Dit project loopt af in 2022, en daarbij zal een toolbox worden opgeleverd die op brede wijze kan worden uitgerold en verspreid.

Ook wil ik steden en gemeenten ondersteunen die werk willen maken van een beleid tegen discriminatie en straatintimidatie. Verschillende vormen van intimidatie komen hier aan bod: verbale, non-verbale of fysieke ongewenste toenadering in de openbare ruimte (seksistische, racistische en/of homofobe opmerkingen, achtervolgen, exhibitionisme, ongewenste aanrakingen, in het nauw drijven, …). De wijze van intimidatie verschilt afhankelijk van de identiteit/expressie van het slachtoffer (gender, handicap, seksuele geaardheid, herkomst). Via het aanbod van Plan I binnen het project Safer Cities, laat ik besturen begeleiden bij het ontwikkelen van beleid op maat. Via vormingen en concrete handvaten worden omstaanders gemobiliseerd om niet weg te kijken bij discriminerende acties of opmerkingen en om adequaat te reageren, zowel in de publieke ruimte als op sociale media. Lokale besturen kunnen vanaf 2022 intekenen op het aanbod van Vlaanderen om deze acties vorm te geven (in het kader van het geactualiseerde horizontaal Gelijkekansen- integratiebeleid, zie OD 4.1 onder ISE Integratie en Inburgering).

Voor de lokale besturen voorzie ik vanaf 2022 eveneens een ondersteuningsaanbod voor de inzet van correspondentietesten. De testen hebben een sensibiliserende doelstelling. Resultaten worden geaggregeerd verwerkt met het oog op beleidsontwikkeling op maat. Kleinere lokale besturen zullen hier regionaal kunnen samenwerken (in het kader van het geactualiseerde horizontaal Gelijkekansen- integratiebeleid, zie OD 4.1 onder ISE Integratie en Inburgering).

Zoals geweten zijn racistische uitingen en samenhangend verwerpelijk gedrag nog steeds een veelvoorkomend probleem in voetbalstadions. Ik verleende een subsidie aan de Pro League die dit gedrag krachtdadig zal bestrijden via vormingstrajecten voor daders, alsook via de uitbouw van een sensibiliserend vormingstraject voor voetbalclubs en hun supporters. Nadien zal de aanpak beschikbaar zijn voor alle niveaus van voetbal en voor andere sport- en vrijetijdsorganisaties die preventief rond racisme willen werken.

Tot slot investeerde ik in 2021 in nieuw beheer van de expertendatabank, een databank die tot doel heeft om experten uit groepen die in de media minder makkelijk aan bod komen, extra onder de aandacht te brengen van journalisten en media-actoren. Met het nieuwe beheer wordt resoluut gekozen voor de inzet van sociale media ter ondersteuning van het bereik en wordt een actieve strategie richting de hoofdredacties van diverse mediagroepen gevoerd. In 2022 gaan we de resultaten van de aanpak kritisch bekijken.

### 1.2. SD 3 'Gelijke Kansen': We werken de maatschappelijke drempels weg die individuen weerhouden van volwaardige participatie

OD 3.1 We bevorderen de evenwichtige participatie van mannen en vrouwen aan de verschillende domeinen van de samenleving

Gender als maatschappelijk ordeningsprincipe heeft impact op de positie van mannen en vrouwen, zowel op de arbeidsmarkt als binnen het gezin. Vrouwen nemen algemeen meer (onbetaalde) zorgtaken op, waardoor ze vaker terugvallen op deeltijdse loopbanen. De associatie van vrouwelijkheid met zorg vertaalt zich in de oververtegenwoordiging van meisjes in zorg- en welzijnsopleidingen en van vrouwen in zorgberoepen en het onderwijs. Tegelijkertijd heeft dit genderpatroon ook invloed op de rol van vaders in de opvoeding en het gezin.

De website Genderklik.be, waarvan het beheer bij vzw RoSa berust, geeft op een bevattelijke manier weer op welke manier gendermechanismen het leven van alledag beïnvloedt en vormt. Via sociale mediakanalen wordt de discussie over het genderthema gestimuleerd. De site wordt onderhouden en aangevuld, o.m. met blogs rond interessante gender topics zoals intersekse, menstruatiearmoede, mannelijkheid, etc. De website zelf wordt via gerichte Google ads-campagnes gepromoot, wat zich vertaalt in stijgende cijfers. In 2022 gaat de site verder op dit elan.

Vrouwen worden doorgaans nog steeds als eerste op hun moeder- en opvoedingsrol aangesproken. Dit terwijl steeds meer mannen aangeven hun vaderrol actiever te willen invullen, maar nog tegen drempels aanlopen. Evenwaardig ouderschap en vaderbetrokkenheid is van fundamenteel belang en zorgt voor een win-win situatie voor het hele gezin: vaders, moeders en kinderen. Daarom lanceerde ik eind 2021 een projectoproep "actief en betrokken vaderschap" met als doelstelling: opwaardering van vaders binnen de samenleving en van de vaderrol in de opvoeding. Hierbij gaat bijzonder aandacht naar vaders binnen een kwetsbare gezinssituatie zoals armoede, migratieachtergrond, alleenstaande vaders, gescheiden vaders….

Nauw verwant aan het thema ouderschap is het thema onderwijs. Ik ondersteun diverse projecten die mikken op het ontwikkelen van gendersensitiviteit, bij zowel leerlingen, leerkrachten, directies, als omkaderend personeel. Daarbij heb ik ook oog voor de specifieke positie van meisjes met een migratiegrond in de STEAM-richtingen.

Hoewel we steeds meer barsten zien in het zogenaamde glazen plafond blijven de meerderheid van de zaakvoerders mannen. Er is ook een overwicht aan mannen in de bestuursraden (hoe groter het bedrijf, hoe groter het overwicht mannen), uitvoerende politieke mandaten en bij de top van de ambtenarij. Er zijn nochtans goede bedrijfseconomische argumenten om meer vrouwen een plaats te geven in de top van een onderneming of organisatie: een grotere genderdiversiteit leidt tot betere besluitvorming en een betere afspiegeling van relevante stakeholders. Heel wat projecten en beleidsinitiatieven in het verleden trachtten hierop een antwoord te geven. Ik maak een wetenschappelijke analyse van de belangrijkste inzichten en ervaringen en ga na welke oriëntatie beleidsinitiatieven nodig hebben.

Daarnaast zal ik inspanningen doen om meer vrouwen van buitenlandse herkomst toe te leiden naar het ondernemerschap. Ik ben er immers van overtuigd dat hier nog heel wat potentieel te vinden is en dat durf in onze samenleving aangemoedigd mag worden. Lokale besturen kunnen vanaf 2022 intekenen op een Vlaams aanbod om deze ambitie vorm te geven (in het kader van het geactualiseerde horizontaal Gelijkekansen- integratiebeleid, zie OD 4.1 onder ISE Integratie en Inburgering).

OD 3.2 We bestrijden alle vormen van gendergerelateerd geweld en grensoverschrijdend gedrag

De Vlaamse regering bestrijdt gendergerelateerd geweld door in te zetten op het doorbreken van stereotypes en taboes, door kennis en inzicht te verwerven in de achterliggende mechanismen van geweld en door multidisciplinair te werken aan preventie, bescherming en vervolging. Geweld moet vanuit de verschillende beleidsniveaus worden aangepakt. Dit beleid wordt geconcretiseerd via het Nationaal Actieplan in de strijd tegen gendergerelateerd geweld (NAP) waarbij de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten zijn betrokken. Samen met de ministers van Onderwijs, Cultuur, Sport, Media, Jeugd, Welzijn en onder coördinatie van de minister van Justitie en Handhaving, sla ik de handen in elkaar voor de uitvoering van het Vlaamse Actieplan ter bestrijding van seksueel geweld.

In het kader van deze plannen, zorg ik samen met mijn collega's van Welzijn en Justitie voor de cofinanciering en deelname van Vlaanderen aan de Europese survey inzake gendergerelateerd geweld. De enquête peilt naar de prevalentie en vormen van gendergerelateerd geweld in België en maakt een Europese vergelijking mogelijk. De nationale data worden in 2022 aangeleverd waarna een strategie voor de data op Vlaams niveau wordt opgemaakt.

Ik ga ook aan de slag met de aanbevelingen uit een eerder gelijkekansenonderzoek naar geweld op vrouwen met een handicap. Ik lanceerde een onderzoek dat nagaat hoe het is gesteld met de relationele en seksuele vorming van jongeren met een beperking in BUSO, in de vier opleidingsvormen. Het onderzoek loopt tot 2023 en zal beleidsaanbevelingen formuleren op vlak van een kwaliteitsvolle seksuele en relationele vorming van jongeren met een beperking m.b.t. de Vlaamse schoolcontext (de leeromgeving met inbegrip van o.a. lesmateriaal, methodes, ondersteuning van professionals...).

Eergerelateerd geweld, genitale verminking en gedwongen huwelijk zijn specifieke vormen van gendergerelateerd geweld die om een gerichte aanpak vragen. In 2021 ging in Mechelen een subsidieproject van start dat ingaat op concrete noden die met de problematiek van gedwongen huwelijken samenhangen. Ik volg dit project van nabij op, en deel het, na positieve evaluatie via het lerend netwerk en de nieuwsbrief als goede praktijk. Ook andere goede praktijken in de sfeer van dit thema komen op de agenda van het lerend netwerk.

Stereotiepe verwachtingen rond mannelijkheid en vrouwelijkheid zijn mede een voedingsbodem voor gendergerelateerd geweld. Het is belangrijk om hier vanaf jonge leeftijd aandacht voor te hebben. Het project Equischools van Movemen, dat met mijn steun loopt sinds begin september 2021, legt de focus op de constructie van genderidentiteiten en het tegengaan van racisme, seksisme, homo- en transhaat. Jongens uit BSO en TSO maken kennis met positieve, niet-gewelddadige modellen van mannelijkheid. Naast sensibilisering wil het project ook attitudes en gedrag bijsturen. Ook de leerkrachten en het schoolbestuur worden ondersteund.

OD 3.3 We bestrijden de structurele barrières die het welbevinden van LGBTQI+ personen belemmeren

Vlaanderen is een absolute voorloper op wetgevend en beleidsmatig vlak voor LGBTQI+ personen. Ons land behaalde al verschillende malen op rij de tweede plaats in de ILGA Europe Rainbow Index. Spijtig genoeg vertaalt deze situatie op papier zich nog steeds niet helemaal in het dagdagelijkse leven van LGBTQI+ personen. Het algemeen welbevinden van LGBTQI+ personen ligt lager dan bij de gemiddelde Vlaming, en berichten van geweld

en grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van LGBTQI+ personen blijven de media halen.

Begin 2021 werd reeds een nieuw twee jaar durend onderzoek naar de geweldervaringen van LGBTQI+ personen opgestart aan de Universiteit van Gent dat onder meer de aard, omvang en impact van geweldervaringen in kaart zal brengen.

Berichten uit Polen en Hongarije maken duidelijk dat de conservatieve anti-beweging groeit en goed georganiseerd is. De recente stickercampagne in het Antwerpse maakt duidelijk dat ook Vlaanderen niet immuun is. Daarom start ik samen met Wel Jong Niet Hetero en Çavaria een project rond 'vertrouwde omgevingen' voor LGBTQI+ personen. Via het project wil ik inzetten op (online en fysieke) plekken waar zij die geconfronteerd worden met intolerantie, onveiligheidsgevoelens, haat,… terecht kunnen voor een gesprek, hulp, ondersteuning, of simpelweg om samen te zijn met gelijkgezinden. Ook via het lopende project in de strijd tegen de groeiende anti-beweging rond gender, seksuele diversiteit en seksuele en reproductieve rechten wil ik bijdragen aan een veiligere maatschappij voor LGBTQI+ personen.

LGBTQI+ personen van buitenlandse herkomst zijn een bijzonder kwetsbare doelgroep. Daarom heb ik een aanvraag voor Europese financiering ingediend ter ondersteuning van lokale overheden om hun eerstelijnsdienstverlening toegankelijker te maken voor hen. Als het project groen licht krijgt, zullen we -samen met het VN-Migratie Agentschap (IOM)- hun recent ontwikkelde toolbox om lokale dienstverlening toegankelijker te maken voor LGBTQI+ migranten, implementeren in verschillende Vlaamse steden en gemeenten. Daarnaast is er ook een project lopende samen met stad Antwerpen en het Antwerpse Roze Huis waarbij een participatief traject wordt opgezet om hun toegang tot (reguliere) hulp- en dienstverlening te verbeteren.

Het Vlaams-Nederlands onderzoek naar de houding t.a.v. en kennis over intersekse condities dat begin 2021 werd gepubliceerd, stelt duidelijk dat variaties in geslachtskenmerken vrij onbekend zijn bij de Vlaming. Ik ga na hoe we informatie rond de intersekse-thematiek toegankelijker kunnen maken. Bovendien zal ik via een actualisering en integratie van de drie informatieplatformen van het Transgender Infopunt ook de kennisdeling m.b.t. transgenderzorg en -rechten verbeteren.

Via de professionalisering van het vrijwilligerswerk achter 'Paars' zetten we verder in op het doorbreken van de hetero- en gendernormativiteit in schoolcontext.

Ook in het LGBTQI+-thema hebben lokale besturen een belangrijke rol te spelen. Zij worden hierin ondersteund via de vijf  Roze Huizen, onder coördinatie van Çavaria. De opdracht en financiering van deze Huizen bekijk ik in functie van hun specifieke ondersteuningsopdracht naar lokale besturen. Het nieuwe afsprakenkader breng ik in lijn met de globale herziening van het structureel financieringskader van het Gelijkekansenmiddenveld (zie OD 4.4).

Ik volg tot slot de werkzaamheden verder op voor de opmaak van een nieuw interfederaal actieplan SOGIESC.

OD 3.4 We realiseren de inclusie (volwaardige maatschappelijke participatie) van mensen met een handicap

Terwijl inclusie van mensen met een handicap als theoretisch gegeven stilaan bekend geraakt, merken we nog een grote terughoudendheid in de praktijk. Een mooi voorbeeld van sterke praktijk is het Steunpunt voor Inclusie. Daarom kende ik een subsidie aan het Steunpunt toe voor de verbreding van haar werking op het terrein van inclusieve vrije tijd

en andere domeinen die mee de kwaliteit van het leven van mensen met handicap uitmaken. Via een projectoproep 'inclusief samenleven' ga ik in 2022 verder op zoek naar sterke inclusiepraktijken en innovatieve projecten die inspelen op de noden van personen met een handicap en hun omgeving. We waken er samen met de minister van welzijn over dat we vanuit de beide beleidsdomeinen een coherent beleid voeren t.a.v. stakeholders die personen met een handicap vertegenwoordigen.

Samen met collega's bevoegd voor Jeugd en Welzijn lanceer ik een sensibiliseringscampagne die als doel heeft inclusie en verbinding in de vrije tijd en kinderopvang aan te moedigen.

Ook op lokaal niveau slaan we de handen in elkaar om te werken aan de volwaardige participatie voor personen met een beperking. Ik start een wetenschappelijk onderzoek op om na te gaan hoe we het thuisgevoel van inwoners met een beperking in een gemeente of stad kunnen versterken. Via het Horizontaal Integratie- en Gelijke kansenbeleidsplan ondersteun ik lokale besturen in het toeleiden van personen met een handicap naar werk, maar ook naar sport-, cultuur- en vrijetijdsactiviteiten. Ik zorg er ook voor dat de Overkophuizen extra aandacht besteden aan het bereiken van jongeren met een handicap. Bovendien krijgt het handicapthema een prominente plaats op de agenda van het lokaal lerend netwerk van Gelijke Kansen.

De ervaringsdeskundigheid van mensen met een handicap is van kapitaal belang in het vormgeven en uitvoeren van beleid. In dit kader werd het pilootproject NOOZO finaal positief geëvalueerd op basis waarvan de principes voor structurele verankering door de Vlaams regering werden vastgelegd op 16 juli 2021 vastgelegd (VR 2021_1607_NOOZO_conceptnota_bis). Na het doorlopen van de goedkeuringsprocedure zal ik NOOZO erkennen als Vlaamse advies- en beleidsparticipatieraad en structurele gesprekspartner voor de Vlaamse Regering.

Mensen van buitenlandse herkomst met een handicap vinden nog te weinig hun weg naar de juiste dienstverlening en diagnose omwille van bv. taal, digitale vaardigheden, onbekendheid met het aanbod,... Het project 'Cultuursensitieve zorg bij personen met een handicap en een migratieachtergrond in Brussel (CuSeHa)' dat ik in samenwerking met mijn collega bevoegd voor Welzijn heb opgezet, loopt eind 2022 af. We volgen de resultaten van dit project op met oog op eventuele brede uitrol in heel Vlaanderen.

OD 3.5 We maken van Vlaanderen een integraal toegankelijke regio

Het regeerakkoord ambieert om vanuit de verschillende Vlaamse beleidsdomeinen, op een coherente manier te werken richting een integrale leefomgeving. Vanuit mijn horizontale coördinerende opdracht geef ik die ambitie het nodige kader, ondersteuning en stimulans.

Aansluitend op de evaluatie van de toegankelijkheidsverordening (2019) legde ik samen met mijn collega bevoegd voor Ruimtelijke Ordening de contouren vast voor de herziening ervan. Een versterking van het adviserend kader, een meer functioneel toepassingsgebied, het wegwerken van inconsistente criteria en de versterking van de controle en handhaving vormen daarbij de belangrijkste uitgangsprincipes. We werken zo aan een duidelijk kader dat beter dan vandaag inzetbaar is binnen de principes van het Universal Design. Het komende werkjaar vertalen we het principepsakkoord waar we aan werken naar een concrete aanpassing van het regelgevend kader. Ik zet hierbij de expertise van Inter maximaal in en betrek belangrijke stakeholders bij het bouwproces in Vlaanderen, alsook ervaringsdeskundigen, hier ten volle bij.

Na de lancering van de Toegankelijkheidswijzer voor de musea, zal de applicatie het komende jaar stelselmatig uitbreiding kennen richting andere sectoren, met voorop de restaurants en cafés. Ik bekijk samen met Horeca Vlaanderen hoe we uitbaters kunnen enthousiasmeren om met de applicatie aan de slag te gaan. Op termijn kunnen diverse beleidsdomeinen met de applicatie aan de slag om inzicht te verwerven in de toegankelijkheid van hun sector, mensen met een handicap te informeren en goede voorbeelden in de schijnwerpers te zetten.

We maken werk van toegankelijkheid in publieke gebouwen, in de publieke ruimte en in de dienstverlening van de Vlaamse en lokale overheden. Vanuit mijn coördinerende rol in het horizontaal toegankelijkheidsbeleid, geef ik het expertisecentrum Inter een algemene opdracht om samen met de diverse beleidsdomeinen het sectorale toegankelijkheidsbeleid in Vlaanderen in kaart te brengen. Dit laat ons toe om de opportuniteiten te identificeren voor de uitbouw en versterking van een sectorale toegankelijkheidswerking. Op die manier kan elk beleidsdomein eigen ambities op maat formuleren voor de toekomst.

Ook het absolute belang van een lokale focus verliezen we niet uit het oog. In lijn met de actualisatie van het horizontaal Gelijkekansen en Integratieplan versterken en verdiepen we de charterwerking van Inter waarbij lokale besturen begeleiding en advies op maat kunnen krijgen. Daarnaast bieden we de gemeenten ook tools en informatie aan voor een gedreven en kwaliteitsvol toegankelijkheidsbeleid op maat van de lokale noden. Om de krachten te bundelen, kennisdeling te optimaliseren en de link met het Vlaams beleid te bewaken, geef ik Inter eveneens de opdracht een lerend netwerk toegankelijkheid voor gemeenten uit te bouwen.

Ook de digitale wereld is nog lang niet toegankelijk voor iedereen. Kwetsbare groepen zoals mensen met een handicap, laagopgeleiden of langdurig werklozen, … ontbreekt het vaak aan (technisch) toegang, mediawijsheid en vaardigheden, motivatie en vertrouwen om digitaal te kunnen participeren. Een digitaal inclusiebeleid ontwikkelt zich idealiter dicht bij de mensen, in hun lokale omgeving, aansluitend op hun dagelijks leven. Gelinkt aan de Vlaamse relancestrategie, keurde de Vlaamse Regering daarom het actieplan 'Iedereen Digitaal' goed. Dit actieplan heeft als doel lokale besturen te ondersteunen bij het opzetten en het versterken van hun digitale inclusiewerking in samenwerking met lokale partners. Het actieplan voorziet acties in het ondersteunen van kansengroepen bij toegang tot het internet, in een ondersteunend instrumentarium e-inclusie voor lokale besturen, in financiële ondersteuning bij het lokaal e-inclusiebeleid en in wetenschappelijke ondersteuning via monitoring en onderzoek. Het komende jaar zal ik dit programma verder uitrollen.

In uitvoering van de Europese richtlijn webtoegankelijkheid (WCAG) wordt in december 2021 het eerste rapport gepubliceerd dat ons zicht zal geven op de toegankelijkheidsstatus van de websites van de Vlaamse en lokale overheden. De resultaten zullen mee de beleidsinzet op digitale toegankelijkheid voor de komende jaren oriënteren.

### 1.3. SD 4 Strategische doelstelling: Het gelijkekansen-, integratie- en inburgeringsbeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen

OD 4.1 We optimaliseren de coördinatie over het horizontale gelijkekansen- en Integratiebeleid

Zie OD 4.1 onder ISE Integratie en Inburgering.

OD 4.2 We versterken de beleidsuitvoerende actoren in hun opdracht

Inter is dé partner om een integraal toegankelijkheidsbeleid mee te realiseren. Inter biedt dienstverlening op vraag en op maat van Vlaamse overheidsentiteiten, lokale besturen en private partners. Het ondersteunt toegankelijkheidsinitiatieven allerhande, helpt bij de uitbouw van een kwaliteitsvol beleid, maakt evenementen toegankelijk en beantwoordt info- en adviesvragen o.a. in het kader van de toegankelijkheidsverordening.

Ik zal Inter versterken in haar mandaat ten aanzien het transversale beleid met het oog op een meer coherente aanpak van de toegankelijkheidsproblematiek in Vlaanderen. Ook het lokale bestuursniveau zal kunnen rekenen op de ondersteuning van Inter in de uitbouw van haar beleid, zoals meer uitgebreid toegelicht onder OD 3.5.

OD 4.3 We ondersteunen lokale besturen als regisseur omdat samenleven in diversiteit in de eerste plaats lokaal gebeurt

Ik ondersteun de lokale besturen als prioritaire partners in hun regisseursrol en versterk hen op basis van de doelstellingen en acties die zijn bepaald in de geactualiseerde versie van het Horizontaal Gelijke Kansen en Integratiebeleidsplan (OD 4.1 onder ISE Integratie en Inburgering).

Ter ondersteuning organiseer ik trimestrieel het lerend netwerk gelijke kansen waar niet alleen gelijkekansenambtenaren van (hoofdzakelijk) de centrumsteden deelnemen, maar ook onze Vlaamse partners met een werking of aanbod naar lokale besturen zoals Unia, Inter, VVSG, Agentschap Integratie en Inburgering, çavaria, Nederlandse Vrouwenraad, Roze Huizen, NOOZO… Deze overlegmomenten zijn een uitwisseling van informatie, inspiratie en goede praktijken. Aanvullend komt driemaandelijks de digitale nieuwsbrief lokaal gelijkekansenbeleid als bron van informatie over de gelijkekansen thema's- en doelgroepen en forum voor uitwisseling van lokale goede praktijken en vormingsinitiatieven.

OD 4.4 We geven het beleid vorm in een sterk en daadkrachtig partnerschap met het middenveld

Het Gelijke kansenbeleid komt tot stand in wisselwerking met een aantal structureel gefinancierde middenveldsorganisaties. We evalueren deze samenwerking en bekijken hoe we de rol en positie van de betrokken organisaties duidelijker op elkaar en op de beleidsdoelstellingen kunnen afstemmen.

OD 4.5 We werken aan een wetenschappelijk onderbouwd beleid

Ik leg een sterke basis voor het Gelijkekansenbeleid door wetenschappelijk onderbouwd aan het werk te gaan. We bouwen verder op reeds bestaand onderzoek en maken verder evidence-based beleid mogelijk dankzij monitoring, beleidsverkennend en -evaluatief onderzoek. We hebben hierbij voldoende aandacht voor elk van onze doelgroepen, alsook de intersecties, en de complexe thema's die voor hen een rol spelen in hun dagelijkse leven in onze maatschappij.

Wat de monitoring betreft, werk ik verder op het gender- en het handicapsyntheserapport dat de Vlaamse Statistische Autoriteit in 2021 naar buiten bracht. Deze rapporten brengen de maatschappelijke positie van enerzijds mannen en vrouwen en anderzijds van mensen met een handicap breed in beeld. Dit via weloverwogen indicatoren binnen verschillende domeinen. Beide rapporten komen tot stand in nauwe samenwerking met het Agentschap Binnenlands Bestuur.

Verder laat ik ook in 2022 gericht onderzoek voeren dat fijnmazig ontleedt hoe achterstellingen tot stand komen en welke beleidsoplossingen er tegenover staan (zie ook OD 3.2., OD 3.3. en OD 3.4.).

OD 4.6 We werken actief mee op internationaal niveau en leren van buitenlandse goede praktijken

Het internationale beleid wordt verder opgevolgd in functie van onze Vlaamse beleidsambities. Waar relevant zijn we aanwezig op internationale fora, leveren we een bijdrage aan internationale rapporteringen en trachten we onze beleidsvisie uit te dragen. We blijven actief de Europese besluitvorming opvolgen met betrekking tot de nieuwe beleidsstrategieën over gendergelijkheid, seksuele diversiteit en handicap.

## 1.4. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

### 1.4.1. Overzicht

**GELIJKE KANSEN, MVG excl. DAB**

**(duizend euro)**

| | **VAK** | | | **VEK** | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | BA 2021 | evolutie | BO 2022 | BA 2021 | evolutie | BO 2022 |
| **ESR-uitgaven** (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR)) | 4.937 | 914 | 5.851 | 5.531 | 494 | 6.025 |
| **Toelagen** (interne stromen (IS)) | 1.021 | 16 | 1.037 | 1.021 | 16 | 1.037 |
| **Overige** (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact) | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| **Totaal** | **5.958** | **930** | **6.888** | **6.552** | **510** | **7.062** |
| **Aanwending VAK-ruiter** | | | | | | |

**Inhoudelijke toelichting evolutie:**

| **BEGROTINGSARTIKEL** | **VAK** | **VEK** | **OMSCHRIJVING** |
|---|---|---|---|
| SJ0-1SFC2CA-WT | 12 | 12 | Index BO 2022 2 proc kruissnelheid overschrijding aug 2021 |
| SJ0-1SFC2CA-WT | 32 | 32 | Index LBP BO2022 GZI 2punt1proc |
| SJ0-1SFC2CA-WT | 870 | 450 | Compensatie Horizontaal Integratie- en Gelijke kansenbeleidsplan vanuit SJ0-1SFC2DB-PR |
| SJ0-1SFC2CY-IS | 16 | 16 | Index BO 2022 2 proc kruissnelheid overschrijding aug 2021 |
| **Totalen** | **930** | **510** | |

### 1.4.2. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

**Uitgavenartikelen**

**SJ0-1SFC2CA-WT** – UITBOUW VLAAMS GELIJKEKANSENBELEID

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het krediet op dit begrotingsartikel wordt aangewend voor uitbouw van het Vlaams gelijkekansenbeleid.

Het is bestemd voor diverse ondersteunende maatregelen in het kader van haar opdracht om te sensibiliseren en informeren, opmaken van wetgeving, voeren van campagnes,… en voor het financieren van projectsubsidies die het gelijkekansenbeleid over de verschillende thema's (gender en seksuele identiteit, handicap, toegankelijkheid, non-discriminatie) ondersteunen.

Daarnaast wordt het krediet op dit begrotingsartikel aangewend voor het toekennen van nominatumsubsidies aan een aantal organisaties uit het middenveld actief rond de gelijkekansenthema's. Hiertoe wordt voorzien in een structurele subsidiëring vanuit dit begrotingsartikel. Concreet gaat het om volgende organisaties: vzw RoSa; vzw Nederlandstalige Vrouwenraad; vzw Furia; vzw Çavaria; vzw ELLA en vzw The BelgianPride; de Roze huizen (via ad nominatim çavaria); Centrum voor Seksuologie en Gender meer bepaald TIP; Holebifoon; de participatiestructuur handicap en Grip vzw.

Verder wordt op dit begrotingsartikel voorzien in een structurele subsidiëring van het interfederaal Centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme (nu UNIA).

Tenslotte wordt dit krediet ook aangewend voor wetenschappelijk onderzoek op de beleidsthema's 'discriminatierecht', 'handicap', 'gender' en 'seksuele identiteit'.

**Kredietevolutie:**

**(duizend euro)**

| | **VAK** | **VEK** |
|---|---|---|
| **BA 2021** | 4.937 | 5.531 |
| *Index* | 44 | 44 |
| *Compensaties* | 870 | 450 |
| *Andere bijstellingen* | 0 | 0 |
| **BO 2022** | 5.851 | 6.025 |
| Aanwending VAK-ruiter | | |

**Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:**

**(duizend euro)**

| **Compensaties** | **VAK** | **VEK** | **Toelichting** |
|---|---|---|---|
| Van SJ0-1SFC2DB-PR | +870 | +450 | Middelen ter uitvoering van het Horizontaal Integratie- en Gelijke kansenbeleidsplan vanuit provisie |
| **TOTAAL** | **870** | **450** | |

**SJ0-1SFC2CY-IS** – AGENTSCHAP TOEGANKELIJK VLAANDEREN

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het krediet op dit begrotingsartikel wordt aangewend voor de structurele financiering van het Agentschap Toegankelijk Vlaanderen.

**Kredietevolutie:**

**(duizend euro)**

| | **VAK** | **VEK** |
|---|---|---|
| **BA 2021** | 1.021 | 1.021 |
| *Index* | 16 | 16 |
| *Compensaties* | 0 | 0 |
| *Andere bijstellingen* | 0 | 0 |
| **BO 2022** | 1.037 | 1.037 |
| Aanwending VAK-ruiter | | |

## 2. ISE INTEGRATIE EN INBURGERING

### 2.1. SD 1 Strategische doelstelling 'Samenleven': We werken aan een gedeelde en inclusieve samenleving waaraan elke burger actief bijdraagt

OD 1.1 Vlaanderen versterkt de sociale samenhang door netwerken te stimuleren die het sociaal weefsel vormen

De lokale praktijk barst van goede initiatieven en samenwerkingen inzake het omgaan met lokale diversiteitsuitdagingen. Met het project 'Samenleven in Diversiteit' zet de VVSG deze goede praktijken in de kijker om zo ook andere lokale besturen te inspireren. Dit in de eerste plaats via een databank met meer dan 700 praktijken van meer dan 200 gemeenten. In de volgende fase van het project zal de VVSG inzetten op het verder ontsluiten en bekendmaken van de goede praktijken. De VVSG zal hierbij ook rekening houden en bijdragen aan de doelstellingen van het Horizontaal Integratie- en Gelijke kansenbeleidsplan. Aanvullend zal de VVSG lokale besturen via allerlei initiatieven ondersteunen bij het uitbouwen van inclusieve communicatie en beeldvorming. Hierbij zal maximaal worden afgestemd en samengewerkt met het Agentschap Integratie en Inburgering.

In het kader van beeldvorming werd in 2021 de portaalsite 'Diversiteit inspireert' ontwikkeld, die verder zal worden beheerd door het Agentschap Integratie en Inburgering. Het doel van deze portaalsite is om bestaande materiaal rond beeldvorming van de verschillende actoren op een overzichtelijke manier samen te brengen.

Aan het vernieuwde inburgeringstraject werd een vierde pijler 'sociale netwerking en participatie' toegevoegd. Een netwerk is immers cruciaal om verder te geraken in de samenleving. De inburgeraar heeft zelf de keuze in de wijze waarop wordt beantwoord aan de doelstelling van het participatie- en netwerktraject. Zo kan het traject bestaan uit onder andere een buddytraject, een kennismakingsstage bij een bedrijf of organisatie, een

initiatie in het vrijwilligerswerk, … De focus ligt in de eerste plaats op de mogelijkheid om in interactie te gaan met mensen buiten de eigen directe omgeving en het creëren van een sociaal netwerk binnen een Nederlandstalige context. De lokale besturen zijn hiervoor een prioritaire partner; zij ontsluiten het lokale aanbod. De rol van de lokale besturen binnen de vierde pijler sluit zo aan bij de decretale regierol van het integratiebeleid. Ter voorbereiding van de implementatie van het participatie- en netwerktraject werden 26 proeftuinen opgezet, met betrokkenheid van 54 lokale besturen. De proeftuinen lopen nog tot en met 30 juni 2022. De proeftuinen genereren waardevolle ervaring en expertise die ook andere gemeenten zullen helpen om de vierde pijler uit te bouwen. Tevens een meettool ontwikkeld worden die de effecten van de trajecten bij de doelgroep op een systematische en betrouwbare manier in kaart kan brengen.

Ook in 2022 zal ik via het Horizontaal Integratie- en Gelijke kansenbeleidsplan inzetten op acties en organisaties die de sociale mix in scholen versterken. De School in Zicht-aanpak wordt verder versterkt, steeds in lijn met de principes inzake het inschrijvingsdecreet.

Ook binnen mijn andere bevoegdheden zal ik instrumenten inzetten op het versterken van de samenleving, bijvoorbeeld via de wijkverbeteringscontracten, maar evengoed via het actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie (zie beleidsveld Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid). Ook binnen dit actieplan zijn lokale besturen centrale actoren en zal ik hen maximaal in die rol ondersteunen. Daarnaast zal ik ook inzetten op het bestrijden van negatieve polarisatie, onder andere door de ondersteuning van het 'Wij-Zij netwerk'. Via het Wij-zij netwerk dat wordt getrokken door Kazerne Dossin zullen allerhande partners worden samengebracht om zo voor een beter afgestemd aanbod te komen. We bekijken hoe de samenwerking met het Hannah Arend instituut vanaf 2022 kan gecontinueerd worden om specifiek bij te dragen aan de aanpak van (online) polarisering. In 2021 hebben ze hierrond, samen met het Agentschap Integratie en Inburgering, een e-learning module ontwikkeld voor zowel de eigen medewerkers van het agentschap, lokale besturen als inburgeraars. Deze modulereeks wordt begin 2022 gelanceerd. In het kader van het actieplan zet ik tevens in op de alternatieve aanpak van haatmisdrijven. Kazerne Dossin ontwikkelt hiervoor een traject van begeleide bezoeken als leerproces dat deel uitmaakt van een procedure van bemiddeling of maatregelen geïnitieerd door het parket. Dit traject zal in 2022 operationeel zijn.

Het tegengaan van negatieve polarisatie zal kaderen binnen een bredere aanpak rond genuanceerde beeldvorming waarbij stereotype beeldvorming en vooroordelen worden aangepakt om zo escalatie naar polarisatie tegen te gaan. Ik bekijk samen met mijn collega-ministers hoe we hier gezamenlijk kunnen op inzetten. Hierbij moet de nodige aandacht worden besteed aan dynamieken die online spelen en hoe hierop kan worden ingespeeld zodat tegenstellingen niet worden uitvergroot en uitmonden in haatspraak, discriminatie, racisme, seksisme of (cyber)pesten die dan een vertaling vinden in de offline samenleving.

OD 1.2 We zorgen voor een evenredige participatie van burgers op domeinen zoals onderwijs, arbeidsmarkt, wonen, enz.

2022 wordt een cruciaal jaar in de verdere uitbouw van het horizontale beleid. De nieuwe aanpak en de klemtonen hiervan werden op 8 oktober 2021 goedgekeurd door de Vlaamse Regering: samen met de bevoegde collega-ministers zal ik hier mijn schouders onder zetten. De lokale besturen spelen hierbij een centrale rol. Binnen de doelstellingen van het Vlaamse horizontale gelijkekansen- en integratiebeleid zullen lokale besturen acties opgezetten. Ik voorzie daarvoor financiële en inhoudelijke ondersteuning. De uitrol zal op volle snelheid komen in 2022.

In het kader van de doelstelling rond taal werden er reeds een aantal acties opgestart (zomerscholen, app rond taalpromotie in Brussel). Daarnaast zal nu ook bijkomend worden ingezet op het bieden van oefenkansen Nederlands en de kennis van het Nederlands bij ouders van schoolgaande kinderen. Daarnaast wordt ook voorzien in een Nederlands-clausule, zoals in het Vlaamse regeerakkoord staat: "In subsidiereglementen en samenwerkingsovereenkomsten van de Vlaamse overheid met derden wordt een Nederlands-clausule opgenomen (actief gebruik van het Nederlands, minstens in communicatie naar het publiek). De Vlaamse overheid zorgt er voor dat ook lokale besturen deze clausule toepassen" (p. 104)

Het uitbouwen van een sterk netwerk is onontbeerlijk om optimaal te kunnen functioneren in de samenleving. Daarom zijn er middelen voorzien voor Verbindingsambassadeurs in het jeugdwerk, het zorgen van verbinding in en rondom de school via School in zicht, de ondersteuning van de Huizen van het kind en de Overkophuizen en voor het netwerktraject van nieuwkomers. Daarnaast zal ook worden ingezet op sport en cultuur als hefboom voor een sterk sociaal netwerk en versterking van het netwerk in functie van toegang tot de arbeidsmarkt. Tenslotte zal via het concept van pleinmakers worden ingezet op sociale cohesie in de wijken.

Opleiding en werk blijven de belangrijkste hefbomen tot participatie aan de samenleving. Hierop wil ik inzetten via verschillende acties. Zo wil ik de diversiteit in het lerarenkorps - op het vlak van zowel geslacht als achtergrond - vergroten door lokale besturen mee in te schakelen in de betreffende opleidingen. De toeleiding van bepaalde doelgroepen naar tewerkstelling, zal ik samen met de lokale besturen mee vorm geven. Ook in het kader van tewerkstelling zullen buddy's worden ingezet via een mentoringsprogramma. Daarnaast wil ik tevens inzetten op de ondernemingszin bij bepaalde doelgroepen door hen de nodige ondersteuning te bieden om stappen in die richting te durven en kunnen zetten. Maar ook jongeren die door bepaalde situaties de weg niet vinden naar het hoger onderwijs of die de boot tot het behalen van een diploma hebben gemist wil ik mee helpen toeleiden naar het hoger onderwijs of een tweede kans bieden om alsnog de gewenste kwalificaties te behalen. Specifiek voor nieuwkomers die reeds een diploma behaalden in het land van herkomst, dat hier niet of maar gedeeltelijk wordt erkend, wil ik in de nodige ondersteuning voorzien om te komen tot een meer gestroomlijnde procedure inzake verkorte opleidingstrajecten. Tenslotte wil ik de lokale besturen ook de mogelijkheid bieden om in specifieke gevallen, bijvoorbeeld voor het bereiken van Roma, brugfiguren in te zetten en dat niet louter in functie van tewerkstelling maar ook op andere levensdomeinen.

OD 1.3 We bestrijden alle vormen van discriminatie en racisme

Zie OD 1.3 onder ISE 'Gelijke Kansen.

Vanuit de Vlaamse overheid werd in 2021 bijgedragen aan de voorbereidingen voor het Nationaal Actieplan tegen Racisme. Dit plan zou eind 2021 moeten goedgekeurd zijn. Hierna komt het voorzitterschap, dat zich zal focussen op het implementatie van het plan, bij mij terecht. Het thema waar mijn voorzitterschap zich op zal focussen is "de rol van lokale besturen in de strijd tegen racisme".

OD 1.4 We stimuleren ieders identiteitsontwikkeling vanuit de gedeelde sokkel van Verlichtingswaarden

Een gedeelde sokkel van waarden en normen werd via de gewijzigde regelgeving betreffende het inburgeringsbeleid (zie infra) geëxpliciteerd in functie van de cursus

maatschappelijke oriëntatie. Het Agentschap Integratie en Inburgering vertaalde dit in 2021 in vernieuwd lesmateriaal. Dit werd tevens meegenomen in de ontwikkeling van de test maatschappelijke oriëntatie. Vanaf 1 januari 2022 treedt het vernieuwde MO-kader, met een verhoogde aandacht voor de gedeelde sokkel van waarden en normen in werking. Het is ook de bedoeling de inburgeraar kennis bij te brengen van de ankerpunten uit de Vlaamse cultuur, geschiedenis en wetenschappen, zoals omschreven in de Canon van Vlaanderen. Dit wordt opgenomen vanaf de oplevering van de Canon van Vlaanderen door de Commissie Canon van Vlaanderen.

De VILD, die een forum biedt voor interlevensbeschouwelijke dialoog tussen erkende religies en levensbeschouwingen, zal zich ook in 2022 over relevante thema's buigen en zo de eigen achterban en de overheid informeren en sensibiliseren.

In mijn opdracht voert de Universiteit Antwerpen onderzoek naar de ervaringen van personen die afstand nemen van hun religie of levensbeschouwing, die van religie of levensbeschouwing veranderen of binnen hun religie van geloofsbeleving veranderen. De onderzoekers leveren tegen eind 2022 een rapport op met aanbevelingen, op basis daarvan bekijk ik welk ondersteuningsaanbod aangewezen is.

## 2.2. SD 2 Strategische doelstelling 'Inburgering': Met ons inburgeringsbeleid bieden we nieuwkomers kansen en nodigen we hen uit om een actieve bijdrage te leveren aan onze samenleving.

OD 2.1 We maken het inburgeringsbeleid slagkrachtiger

Op basis van het Regeerakkoord 2019 – 2024 en de nota aan de Vlaamse regering van 17 juli 2020 rond de hertekening van het inburgeringstraject werd in 2021 een legistiek traject voor de wijziging van het decreet en bijhorende uitvoeringsbesluiten doorlopen.

De wijziging van de regelgeving omvat volgende krachtlijnen:

- Het benadrukken van het belang van gedeelde waarden en normen via de toevoeging van een bepaling rond essentiële rechten en plichten aan het inburgeringscontract en een explicitering van een aantal belangrijke waarden, normen en principes in het vormingspakket maatschappelijke oriëntatie (zie supra).
- Een striktere afbakening van de doelgroep van inburgering door de schrapping van verzoekers om internationale bescherming en enkel te focussen op personen met een duurzaam verblijfsstatuut.
- Het inhoudelijk uitbreiden en versterken van het inburgeringstraject via toevoeging van twee nieuwe onderdelen, met name een verplichte inschrijving bij VDAB/Actiris en een participatie- en netwerktraject van 40 uren (zie supra en infra). De reeds bestaande onderdelen MO en NT2 worden inhoudelijk en methodisch versterkt.
- Het flexibiliseren van het inburgeringstraject en het versterken van een aanbod op maat via aanpassingen aan de trajectbegeleiding om meer in te zetten op zelfreflectie en eigenaarschap bij de inburgeraar, via een persoonlijk inburgeringsplan voor elke inburgeraar en via de mogelijkheid van het verwerven van de doelstellingen aan de hand van zelfstudie of een digitaal lessenpakket.
- Het invoeren van retributies van 90 euro voor zowel de cursus en test MO.
- Het aanscherpen van de resultaatsverbintenis van inburgering door de vereiste om de doelstellingen van elk onderdeel van het traject te bereiken in functie van het behalen van het inburgeringsattest.
- De uitbreiding van de handhaving van de verplichtingen via de sanctioneringsprocedure.

- Het versterken van het taalniveau na het inburgeringstraject door inburgeraars die 24 maanden na het behalen van hun inburgeringsattest niet werken of studeren, te laten aantonen dat ze het taalniveau B1 mondeling beheersen.

Deze nieuwe krachtlijnen treden in voege vanaf 1 januari 2022 met uitzondering van de retributies voor het onderdeel maatschappelijke oriëntatie en het participatie- en netwerktraject. Deze aspecten zullen in werking treden op een nog te bepalen datum. Ik zal in 2022 ook grondig monitoren wat de effecten zijn van de hertekening van inburgering in functie van eventuele bijsturingen.

Wat betreft de aanscherping van resultaatsverbintenis binnen het inburgeringstraject volstaat het niet langer dat inburgeraars louter regelmatig deelnemen aan de cursussen, de doelstellingen moeten behaald worden. Met de gestandaardiseerde test wil ik MO op een meer uniforme en objectieve manier laten verlopen. Deze test werd in 2021 ontwikkeld.

Om het inburgeringstraject verder te optimaliseren hecht ik veel belang aan digitalisering. Op die manier kunnen we op maat en flexibel werken. De corona-periode versnelde de noodzaak hiervan en zorgde ervoor dat de agentschappen integratie en inburgering hier in sneltempo initiatieven rond ontwikkelden: een cursus MO op afstand, een digitale intake,… Al snel werd duidelijk dat niet iedereen even goed meekon op de digitale trein, waarbij de agentschappen inzetten op screenings van digitale vaardigheden en korte vormingstrajecten om de inburgeraars hierin te versterken. Ik faciliteerde dit proces via de aankoop van Chromebooks, die tijdens het inburgeringstraject tijdelijk ter beschikking gesteld kunnen worden van de inburgeraars zonder eigen computer. Er werd in 2021 ook verder ingezet op een volwaardige blended en gedigitaliseerde cursus MO. Het digitale lesmateriaal werd reeds opgeleverd in een aantal basistalen, in 2022 vindt een doorontwikkeling plaats naar alle andere MO-talen. Ik zal ook verder inzetten op digitalisering binnen inburgering op basis van een strategisch project rond digitalisering bij het Agentschap Integratie en Inburgering waarbij de vernieuwing KBI, community building en digital marketing, klantenportaal- en dienstverlening, online leren en testen, Nederlandse taalverwerving en digitale wendbaarheid op de agenda staan.

Ik zet in op vervolgtrajecten na het behalen van het inburgeringsattest. Hiermee wil ik inzetten op verdere participatie en integratie van inburgeraars na het volgen van hun traject, alsook het verder uitstippelen van hun educatief en/of professioneel perspectief. Vooreerst zetten we hiervoor in op het beheersen van het taalniveau B1 mondeling 24 maanden na het behalen van het inburgeringsattest. In 2022 gaan de agentschappen van start met het informeren hierover van elke verplichte inburgeraar, opdat men zich hier bij de start van het inburgeringstraject optimaal op kan voorbereiden. Daarnaast kende ik reeds een projectsubsidie toe aan Atlas om de coördinatie op te nemen in de ontwikkeling van proeftuinen, waarvoor de andere agentschappen in 2022 ook middelen zullen toegekend krijgen. Het is de bedoeling om inburgeraars die enige tijd na afronding van hun traject in een doodlopend straatje zitten (bv. zwartwerk, zware onderbetaalde job onder niveau van eigen ervaring of kunde, zoektocht naar werk opgegeven, enz.) terug op weg te zetten via de juiste begeleidende instanties of toe te leiden naar het ondernemerschap

In het kader van de hervorming van het inburgeringstraject, werden heel wat adviezen ingewonnen. Zo ook van personen die zich ooit als nieuwkomer in Vlaanderen hebben gevestigd en al dan niet het inburgeringstraject gevolgd hebben. Hiervoor werd een reflectiegroep ex-inburgeraars samengesteld.

De implementatie van de verplichte inburgering in Brussel, opgelegd door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, is omwille van de coronamaatregelen in 2021 nog niet gerealiseerd. Vanuit de Vlaamse overheid werd wel bijgedragen aan de

nodige voorbereidingen. De effectieve start van dit aanbod is voorzien begin 2022. Mijn engagement om te voorzien in minimum 4.000 Vlaamse inburgeringstrajecten in functie van de verplichte inburgering in Brussel blijft bestaan. De bevoegde diensten zijn hierop voorbereid.

OD 2.2 We versterken de taalverwerving van het Nederlands

Van inburgeraars wordt verwacht dat ze op het einde van het inburgeringstraject taalniveau A2 behalen. Dit is niet gewijzigd in de nieuwe regelgeving. Voor alfacursisten wordt in een afwijking van dit taalniveau voorzien. Ook hier werden geen wijzigingen aangebracht. Mijn collega bevoegd voor Onderwijs zal hiervoor een gestandaardiseerde test voor NT2 invoeren die rekening houdt met de taalniveaus die in het kader van het inburgeringstraject behaald moeten worden.

In het kader van de invoering van de verplichting tot het beheersen van het taalvaardigheidsniveau B1 mondeling na het behalen van het inburgeringsattest, staan zowel de agentschappen, de VDAB als de OCMW's in voor het informeren van de inburgeraars. De wijze waarop dit moet gebeuren is voor de agentschappen opgenomen in de nieuwe regelgeving. De agentschappen hebben hiervoor de nodige voorbereidingen getroffen in 2021. VDAB zal ex-inburgeraars - die bij de VDAB ingeschreven zijn en die geen job hebben, geen opleiding volgen of niet studeren - stimuleren en er mee over waken dat zij een cursus B1 volgen. Mijn collega-minister, bevoegd voor werk, zal dit in 2022 operationaliseren. Concrete afspraken zullen worden opgenomen in de samenwerkingsovereenkomsten met de VDAB. Voor inburgeraars die inkomsten verwerven via maatschappelijke dienstverlening of een leefloon neemt het OCMW/lokaal bestuur dit op.

De agentschappen integratie en inburgering, alsook het Huis van het Nederlands Brussel blijven bevoegd voor het informeren en toeleiden van anderstaligen naar het beschikbare aanbod NT2. De screeningstest NT2 werd in 2021 herwerkt en geactualiseerd. Ook hier noopten de coronamaatregelen tot digitalisering. In 2022 zal hier verder op ingezet worden. In het kader van de regie over een behoeftedekkend en behoeftegericht aanbod NT2, zal in 2022 het Vlaams Afsprakenkader NT2 worden geactualiseerd op basis van behoefteplannen die door de agentschappen werden opgemaakt.

In hun rol rond het verstrekken van certificaten van taalniveaus, worden voor de agentschappen certificerende taaltesten voorzien. Voor deze taaltesten werd via de gewijzigde regelgeving een retributie ingevoerd die vanaf 1 januari 2022 zal geïnd worden. Ook deze retributie zal nauwgezet gemonitord worden.

De agentschappen hebben daarnaast ook een decretale opdracht in het begeleiden en adviseren van organisaties bij taal(promotie)beleid. De initiatieven die hierrond lopen worden gecontinueerd. Specifiek voor de ontwikkeling van taalprofielen, werd in 2021 het voorbereidende werk geleverd. Het Agentschap Integratie en Inburgering zal dit in 2022 meenemen in hun digitaliseringsproject.

Ik kende ook een projectsubsidie toe aan het Huis van het Nederlands Brussel. Het zal hiermee een innovatieve en laagdrempelige digitale tool ontwikkelen en promoten om het Nederlands in Brussel te versterken. De tool zal beschikbaar zijn in het voorjaar van 2022. Aanvullend zal het Huis van het Nederlands Brussel zorgen voor een uitgebreide lancerings- en promotie-aanpak die zal lopen tot het einde van 2022.

OD 2.3 We versterken het inzicht in onze Vlaamse samenleving, haar werking en haar geschiedenis

Met de wijziging van de regelgeving over het inburgeringsbeleid expliciteerde ik de gedeelde sokkel van normen en waarden in de cursus maatschappelijke oriëntatie. Deze waarden en normen werden opgenomen in de doelstellingen van MO. Ten eerste werd geëxpliciteerd dat de waarden, rechten en plichten in de Vlaamse en Belgische samenleving gefundeerd zijn in de Grondwet en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Daarnaast werden de waarden vrijheid, gelijkheid, solidariteit, respect en burgerschap, opgenomen onder de te verwerven attitudes in MO. Tot slot werden ook zeven te respecteren principes van de Belgische en Vlaamse samenleving opgenomen: (1) de scheiding van de machten, (2) neutraliteit van de overheid, (3) gelijkheid van man en vrouw, (4) scheiding tussen Kerk en Staat, (5) het beginsel van non-discriminatie, (6) vrijheid van meningsuiting en (7) respect voor seksuele diversiteit. In 2021 werd dit vertaald naar vernieuwd lesmateriaal voor de cursus MO en de ontwikkeling van de MO test (zie supra).

OD 2.4 We versterken de economische zelfredzaamheid

Om de toeleiding naar de arbeidsmarkt te verbeteren, worden in het kader van inburgering de bestaande regionale samenwerkingen tussen de agentschappen en de VDAB geoptimaliseerd. Het nieuwe decreet geeft richting aan die samenwerking voor o.a. de inschrijving, sanctionering, gegevensuitwisseling en opvolging van het behalen van taalniveau B1. Dit alles zal ook worden verwerkt in het samenwerkingsakkoord met de VDAB.

In het kader van de proeftuinen rond een geïntegreerde intake zijn reeds een aantal regionale samenwerkingen tussen de agentschappen en de VDAB (en soms OCMW) opgestart. Deze samenwerkingen zal ik in 2022 evalueren om verder op te schalen en om een minimaal kader uit te werken.

OD 2.5 We zetten in op participatie en netwerk

De opstart van de 4de pijler staat centraal bij het inzetten op participatie en netwerk bij nieuwkomers (zie supra).

### 2.3. SD 4 Strategische doelstelling: Het gelijkekansen-, integratie- en inburgeringsbeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen

OD 4.1 We optimaliseren de coördinatie over het horizontale gelijkekansen- en Integratiebeleid

Op 24 april 2020 werd het nieuwe doelstellingenkader voor het horizontale Integratie- en Gelijkekansenbeleid meegedeeld aan de Vlaamse Regering. Binnen dit doelstellingenkader werd een actieplan uitgewerkt en goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 23 oktober 2020.

De klemtoon van dit beleidsplan ligt op de gerichte samenwerking tussen het beleidsveld Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering en de andere Vlaamse beleidsdomeinen.

De uitgangspunten van dit plan zijn:

- Geen afzonderlijk plan meer voor enerzijds het Gelijkekansenbeleid en anderzijds het integratiebeleid. Dit volgt uit de samenvoeging van de beleidsvelden en vermindert de planlast. Op deze manier stapte de Vlaamse Regering, conform het Regeerakkoord, af van een expliciete doelgroepenbenadering
- Acties worden een legislatuur lang uitgevoerd en gefinancierd..

- Het betreffen acties waar de minister bevoegd voor Gelijke kansen, Integratie en Inburgering op inzet samen met zijn collega-ministers en waar extra investeringen aan verbonden zijn. Dit neemt niet weg dat ieder domein structureel en binnen het reguliere beleid aan integratie en gelijke kansen moet werken cf. de afgesproken doelstellingen. Maar deze acties maken geen voorwerp uit van het horizontale actieplan, wel van het reguliere beleid waarover in de Beleids- en Begrotingstoelichting wordt gerapporteerd. De nieuwe focus sluit aan bij de afgesproken aanpak voor horizontale beleidsplannen, zoals omschreven in de Mededeling aan de Vlaamse Regering van 7 februari 2020 .
- Het Horizontaal Integratie- en Gelijke Kansenbeleidsplan is een dynamisch plan: elk jaar zullen er acties en middelen bijkomen naargelang de noden en opportuniteiten.
- Het Horizontaal Integratie- en Gelijke Kansenbeleidsplan vertrekt van drie leidende principes: participatie en empowerment, de regierol van de lokale besturen en wetenschappelijk onderbouwd beleid, datamanagement en -monitoring.
- We stappen af van verschillende losstaande subsidies en projecten. We bundelen de financiële middelen voorzien zijn onder de noemer 'Samenleven' voor gelijke kansen en integratie en zetten deze hoofdzakelijk in op acties die opgenomen zijn in het horizontaal plan.

Binnen deze principes heb ik het plan in het najaar 2021 geactualiseerd. Hierbij spelen lokale besturen een centralere rol: acties zullen opgezet worden door de lokale besturen binnen het kader van het Horizontaal Integratie- en Gelijke kansenbeleidsplan. Dit zal in 2022 uitgerold worden.

De bepalingen in het Integratie- en Inburgeringsdecreet over de horizontale aanpak werden ook gewijzigd. In 2022 zal ik de nieuwe aanpak betreffende de coördinatie van de horizontale component van het beleid verder vorm geven. De focus ligt hierbij op de functionele samenwerking tussen beleidsdomeinen in functie van specifieke acties.

Daarnaast wordt ook meegewerkt aan andere actieplannen, zowel op Vlaams niveau als interfederaal:

- Actieplan voor het gecoördineerde Vlaamse vrijwilligersbeleid
- Vlaams Actieplan Armoedebestrijding
- Vlaams strategisch plan hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden
- Strategisch Plan Geletterdheid
- Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan
- Vlaams eenzaamheidsplan
- Actieplan ter bestrijding van seksueel geweld
- Kadernota integrale veiligheid
- Nationaal actieplan tegen racisme
- Nationale Roma Strategie
- Actieplan gendergerelateerd geweld
- Actieplan SOGIESC (Sexual Orientation, Gender Identity and Expression and Sex Characteriscs)

OD 4.2 We versterken de beleidsuitvoerende actoren in hun opdracht

Alle beleidsuitvoerende actoren zullen mee worden ingeschakeld in het realiseren van het Horizontaal Gelijke Kansen en Integratiebeleidsplan. Er zal hiervoor een heroriëntering in de werkingen moeten worden doorgevoerd, zodat ondersteuning in de realisatie van de doelstellingen en de acties maximaal kan worden gerealiseerd. Ook in het kader van de

vernieuwing van de aanpak inburgering, zullen de agentschappen aanpassingen moeten doorvoeren in hun werking. Deze werden in 2021 reeds voorbereid.

OD 4.3 We ondersteunen lokale besturen als regisseur omdat samenleven in diversiteit in de eerste plaats lokaal gebeurt

Op 8 oktober 2021 keurde de Vlaamse Regering de actualisatie van het Horizontaal Integratie- en Gelijkekansenbeleidsplan goed. Binnen deze actualisatie komt de nadruk nog meer op de lokale besturen te liggen als regisseur van het gelijke kansen- en integratiebeleid. Binnen het Horizontaal plan zijn 24 acties opgenomen waarvoor lokale besturen middelen en ondersteuning kunnen krijgen vanuit de Vlaamse overheid, en waarmee zij deze acties lokaal vorm kunnen geven. Het betreft acties op het vlak van:

- Veiligheid (radicalisering, negatieve polarisatie)
- Versterken van het Nederlands
- Competenties (verkorte opleidingstrajecten, instroom hoger onderwijs, tweede kans)
- Werk (toeleiding, ondernemerschap, werkbuddy's)
- Netwerk (buddy's, sport, toekomstateliers, brugfiguren)
- Non-discriminatie (straatintimidatie tegengaan, omstaandersprincipe, toegankelijkheidscharters, correspondentietesten)
- Eén gemeenschap (sociale mix op school, diversiteit in het lerarenkorps, pleinmakers, jeugdwerk, cultuur)

Ik ondersteun de lokale besturen ook in de rol die ze zullen opnemen in de realisatie van de vernieuwde aanpak van inburgering. Het Agentschap Integratie en Inburgering en de VVSG zullen hun werking hierop afstemmen.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie, die fungeert als regisseur van het Vlaamse integratiebeleid in Brussel, zal op basis van de nieuwe regelgeving vanaf 2022 op een meer structurele financiering kunnen rekenen. De regelgeving werd aangepast om de toekenning van de subsidies af te stemmen op de Beleids- en Beheerscyclus voor lokale besturen die ook van toepassing wordt op de VGC. De toekenning van middelen gebeurt op basis van het meerjarenplan dat zal worden bezorgd aan de Vlaamse Regering en moet beantwoorden aan de doelstellingen in het Vlaamse Regeerakkoord 2019-2024 en de doelstellingen opgenomen in mijn beleidsnota.

OD 4.4 We geven het beleid vorm in een sterk en daadkrachtig partnerschap met het middenveld

Vanaf 1 januari 2022 gaat een nieuwe erkende participatieorganisatie van start. Deze is niet langer een koepelorganisatie van zelforganisaties, maar fungeert als netwerkorganisatie van alle mogelijke partners die willen en kunnen bijdragen aan de doelstellingen van het integratiebeleid. Een participatieorganisatie die niet alleen actief is in de probleemstelling, maar ook kritisch-constructief bijdraagt aan oplossingen, beleidsdoelstellingen en de ambities van de Vlaamse Regering. De participatieorganisatie zorgt hierbij voor een bundeling van ambities en expertises en is daarbij onafhankelijk.

Ik zal zowel de participatieorganisatie als het bredere middenveld mobiliseren om de doelstellingen en de acties van het Horizontaal Gelijke Kansen en Integratiebeleidsplan te realiseren.

OD 4.5 We werken aan een wetenschappelijk onderbouwd beleid

Om ervoor te zorgen dat het beleid gefundeerd kan worden uitgebouwd en tegelijk degelijk kan worden opgevolgd, voorzie ik een aantal monitoringsinstrumenten. Er is alreeds een Lokale Inburgerings- en integratiemonitor (LIIM), sinds 2021 onderdeel van de Gemeente- en Stadsmonitor (GSM). Deze biedt nog steeds specifieke data aan rond inburgering en integratie, onder andere via een scan per lokaal bestuur. De GSM met de hierin geïntegreerde LIIM-gegevens wordt jaarlijks geactualiseerd. Daarnaast wordt sinds 2020 een Jaarrapport Inburgering voorzien. Het bevat een uitgebreide cijfermatige analyse van inburgering en NT2-begeleidingen in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dit zal jaarlijks worden herhaald. In 2022 zullen ook indicatoren opgevolgd worden die toelaten het effect te monitoren van het gewijzigde inburgeringsbeleid. De effecten in kaart brengen is nodig om bepaalde elementen waar nodig bij te sturen en na te gaan of de beoogde resultaten bereikt worden.

De Survey Samenleven in Diversiteit is ook aan zijn tweede editie toe. Op basis van de voorbereidingen die in 2021 werden genomen, wordt het nodige veldwerk in 2022 uitgevoerd. In het najaar van 2022 zal het Agentschap Binnenlands Bestuur de eerste resultaten analyseren. Aanvullend voorzie ik in 2022 ook een eerste versie van de Barometer Integratie. Dit betreft een online dashboard waarin indicatoren met betrekking tot samenlevingsthema's in Vlaanderen en Brussel op toegankelijke wijze gepresenteerd zullen worden. Deze zal zowel administratieve data als surveydata bevatten. Dit zal jaarlijks worden aangeboden.

Ik start de ambtelijke netwerkgroep rond integratieonderzoek, die de voorbije periode door Corona heeft stil gelegen, in 2022 opnieuw op. Deze netwerkgroep biedt mij de mogelijkheid om de vinger aan de pols te houden en eventuele opportuniteiten te detecteren.

In 2021 sloot ik een overeenkomst af met de OESO voor het onderzoek 'Working Together: Skills and labour market integration of immigrants and their children'. Dit onderzoek vergelijkt het Vlaamse integratiebeleid met andere landen en formuleert op basis daarvan aanbevelingen. De resultaten worden verwacht tijdens de zomer van 2022.

OD 4.6 We werken actief mee op internationaal niveau en leren van buitenlandse goede praktijken

Om het eigen beleid vorm te geven, put ik ook inspiratie uit het buitenland. Hiervoor organiseert het Agentschap Binnenlands Bestuur uitwisselingen met andere landen. Voor 2022 staan onder meer de relaties met Zweden en Nederland op het programma, maar ook andere mogelijkheden worden verkend.

Ook via multilaterale organisaties en netwerken wordt het Vlaamse beleid uitgedragen en buitenlandse kennis en expertise meegenomen. Er is een ministeriële ontmoeting voorzien met de Europese Commissie en Europese Commissaris voor Integratie over de complementariteit tussen het EU Actieplan Integratie en inclusie en het Vlaamse beleid. Vlaanderen zal zich in 2022 kandidaat stellen om internationale netwerkmeetings te hosten, onder andere binnen het European Integration Network als het IGC-netwerk (Intergovernmental consultations on migration and asylum). Ik volg ook continu de werkzaamheden van de Raad van Europa rond haatspraak, integratie, discriminatie en Roma via vertegenwoordiging in verschillende comités, op.

## 2.4. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

### 2.4.1. Overzicht

**INTEGRATIE EN INBURGERING, MVG excl. DAB**

**(duizend euro)**

| | VAK | | | VEK | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | BA 2021 | evolutie | BO 2022 | BA 2021 | evolutie | BO 2022 |
| **ESR-uitgaven** (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR)) | 33.249 | 2.210 | 35.459 | 34.252 | 2.630 | 36.882 |
| **Toelagen** (interne stromen (IS)) | 54.942 | 831 | 55.773 | 54.929 | 844 | 55.773 |
| **Overige** (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact) | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| **Totaal** | **88.191** | **3.041** | **91.232** | **89.181** | **3.474** | **92.655** |
| **Aanwending VAK-ruiter** | | | | | | |

**Inhoudelijke toelichting evolutie:**

| BEGROTINGSARTIKEL | VAK | VEK | OMSCHRIJVING |
|---|---|---|---|
| SJ0-1SFC2DA-WT | 292 | 292 | Index BO 2022 2 proc kruissnelheid overschrijding aug 2021 |
| SJ0-1SFC2DA-WT | 4930 | 2500 | Compensatie Horizontaal Integratie- en Gelijke kansenbeleidsplan vanuit SJ0-1SFC2DB-PR |
| SJ0-1SFC2DA-WT | 2560 | 2560 | Verhoging basisfinanciering |
| SJ0-1SFC2DA-WT | -1772 | -1772 | Terugdraai asielmiddelen 2021 |
| SJ0-1SFC2DB-PR | -870 | -450 | Naar SJ0-1SFC2CA-WT: Horizontaal Integratie- en Gelijke kansenbeleidsplan |
| SJ0-1SFC2DB-PR | -4930 | -2500 | Naar SJ0-1SFC2DA-WT: Horizontaal Integratie- en Gelijke kansenbeleidsplan |
| SJ0-1SFC2DB-PR | 2000 | 2000 | Projecten Samenleven opstap 2022 |
| SJ0-1SFC2DY-IS | 879 | 879 | Index BO 2022 2 proc kruissnelheid overschrijding aug 2021 |
| SJ0-1SFC2DY-IS | -4 | -4 | Actieplan energie-efficiëntie (-2,5%) |
| SJ0-1SFC2DY-IS | 4 | 4 | Van SH0-1SAA2ZZ-WT: Rugzakje sectorverantwoordelijke schoonmaak |
| SJ0-1SFC2DY-IS | 0 | 13 | Terugdraai afroming overflow |
| SJ0-1SFC2DY-IS | 9253 | 9253 | Verhoging basisfinanciering |
| SJ0-1SFC2DY-IS | -9301 | -9301 | Terugdraai asielmiddelen 2021 |
| **Totalen** | **3041** | **3474** | |

### 2.4.2. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

**Ontvangstenartikelen**

**SJ0-9SFCADA-OW** – UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit artikel komen de ontvangsten in kader van het handhavingsbeleid inburgering (boetes) en andere terugvorderingen in kader van het Integratie en Inburgeringsbeleid.

**Kredietevolutie:**

**(duizend euro)**

| | **AO** | **TO** | **LO** |
|---|---|---|---|
| BA 2021 | 100 | 0 | 0 |
| Bijstelling BO 2022 | 0 | 0 | 0 |
| **BO 2022** | **100** | **0** | **0** |

**SJ0-9SFCADY-OI** – AGENTSCHAP INTEGRATIE EN INBURGERING

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Pro memorie.

Op dit artikel komen de eventuele terugvorderingen van subsidies aan het Agentschap Integratie en Inburgering.

**Kredietevolutie:**

**(duizend euro)**

| | **AO** | **TO** | **LO** |
|---|---|---|---|
| BA 2021 | 0 | 0 | 0 |
| Bijstelling BO 2022 | 0 | 0 | 0 |
| **BO 2022** | **0** | **0** | **0** |

**<u>Uitgavenartikelen</u>**

**SJ0-1SFC2DA-WT** – UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het krediet op dit begrotingsartikel omvat de werkingsmiddelen voor de uitbouw van het integratie- en inburgeringsbeleid. De belangrijkste posten op dit begrotingsartikel zijn de subsidies aan de lokale besturen voor de stedelijke agentschappen Integratie- en Inburgering in Stad Antwerpen en Gent. De resterende middelen worden voorzien voor projecten ter ondersteuning van het integratie en inburgeringsbeleid, de subsidiëring van een aantal organisaties (waaronder het Huis van het Nederlands Brussel en de participatieorganisatie) en de ondersteuning van de algemene werking (communicatie, studies, uitgaven in kader van het handhavingsbeleid, beleidsvoorbereidend onderzoek …).

**Kredietevolutie:**

**(duizend euro)**

| | VAK | VEK |
|---|---|---|
| **BA 2021** | 29.249 | 30.252 |
| *Index* | 292 | 292 |
| *Compensaties* | 4.930 | 2.500 |
| *Andere bijstellingen* | 788 | 788 |
| **BO 2022** | 35.259 | 33.832 |
| Aanwending VAK-ruiter | | |

**Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:**

**(duizend euro)**

| **Compensaties** | **VAK** | **VEK** | **Toelichting** |
|---|---|---|---|
| Van SJ0-1SFC2DB-PR | +4.930 | +2.500 | Middelen ter uitvoering van het Horizontaal Integratie- en Gelijke kansenbeleids-plan vanuit provisie |
| **TOTAAL** | **+4.930** | **+2.500** | |

**(duizend euro)**

| **Andere bijstellingen** | **VAK** | **VEK** | **Toelichting** |
|---|---|---|---|
| Terugdraai Asielmiddelen 2021 | -1772 | -1772 | Bij BO 2021 werd respectievelijk 1.772k euro VAK/VEK extra middelen toegekend ikv de asielcrisis. Deze worden teruggedraaid. |
| Verhoging basisfinanciering | +2.560 | +2.560 | Zie onder |
| **TOTAAL** | **788** | **788** | |

Toelichting bijstelling 'verhoging basisfinanciering'

We stellen vast dat de laatste jaren Vlaanderen een structureel hoger aantal eerste inburgeringscontracten en een verhoogde jaarlijkse instroom van nieuwkomers kent in vergelijking met de periode 2012-2014. Sinds 2016 worden de agentschappen hiervoor bovenop de basisfinanciering variabel gefinancierd (='asielmiddelen'). Wanneer de grens van het gemiddeld aantal trajecten van de referteperiode 2012 - 2014 wordt overschreden, wordt elk extra traject gefinancierd (trajectprijs = €1678). In 2019 werd 2.560k extra financiering daarvoor toegekend aan Atlas, In-Gent en HvN Brussel.

In 2022 stappen we af van de variabele financiering aangezien deze stijgende trend aanhoudt. De vaste enveloppe wordt daarom verhoogd. De periode 2012 – 2014 is geen waarachtige referte meer waardoor 2019 als nieuwe referteperiode gehanteerd wordt. De asielmiddelen uit deze nieuwe referteperiode worden toegevoegd aan de vaste enveloppe uit 2021 voor Atlas, In-Gent en HvN Brussel. De vaste enveloppe uit 2021 is vastgeprikt op 18.044k euro. De berekening voor deze vaste enveloppe is enerzijds vanaf 2015 gebaseerd op het gemiddeld aantal inburgeringstrajecten in de referteperiode 2012 – 2014 (=5898 trajecten) en anderzijds aangepast aan indexeringen en bijkomende

opdrachten. De toevoeging van de asielmiddelen 2019 bij de vaste enveloppe in 2021 impliceert een nieuwe basisfinanciering van 20.604 euro i.p.v. 18.044k euro.

**SJ0-1SFC2DB-PR** – PROVISIE PROJECTEN SAMENLEVEN

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het krediet op dit begrotingsartikel wordt aangewend om beleidsinitiatieven te nemen, de sociale cohesie te versterken en het samenleven te bevorderen, in het kader van de uitvoering van het horizontaal plan Gelijke Kansen en Integratie.

**Kredietevolutie:**

**(duizend euro)**

| | **VAK** | **VEK** |
|---|---|---|
| **BA 2021** | 4.000 | 4.000 |
| *Index* | 0 | 0 |
| *Compensaties* | - 5.800 | - 2.950 |
| *Andere bijstellingen* | 2.000 | 2.000 |
| **BO 2022** | 200 | 3.050 |
| Aanwending VAK-ruiter | | |

**Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:**

**(duizend euro)**

| **Compensaties** | **VAK** | **VEK** | **Toelichting** |
|---|---|---|---|
| Naar SJ0-1SFC2CA-WT | -870 | -450 | Middelen ter uitvoering Horizontaal Integratie- en Gelijke kansenbeleidsplan |
| Naar SJ0-1SFC2DA-WT | -4.930 | -2.500 | Middelen ter uitvoering Horizontaal Integratie- en Gelijke kansenbeleidsplan |
| **TOTAAL** | **-5.800** | **-2.950** | |

| **Andere bijstellingen** | **VAK** | **VEK** | **Toelichting** |
|---|---|---|---|
| Projecten Samenleven opstap 2022 | +2.000 | +2.000 | |

**SJ0-1SFC2DY-IS** – AGENTSCHAP INTEGRATIE EN INBURGERING

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het krediet op dit begrotingsartikel wordt aangewend voor de structurele financiering van het Agentschap Integratie en Inburgering.

**Kredietevolutie:**

**(duizend euro)**

| | **VAK** | **VEK** |
|---|---|---|

| | | |
|---|---|---|
| **BA 2021** | 54.942 | 54.929 |
| *Index* | 879 | 879 |
| *Compensaties* | 0 | 0 |
| *Andere bijstellingen* | - 48 | - 35 |
| **BO 2022** | **55.773** | **55.773** |
| Aanwending VAK-ruiter | | |

**Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:**

**(duizend euro)**

| **Compensaties** | **VAK** | **VEK** | **Toelichting** |
|---|---|---|---|
| Van SH0-1SAA2ZZ-WT (+) | 4 | 4 | teruggave eenmalig deel rugzakje sectorverantwoordelijke schoonmaak |
| Actieplan energie-efficiëntie (-2,5%) | -4 | -4 | |
| **TOTAAL** | 0 | 0 | |

**(duizend euro)**

| **Andere bijstellingen** | **VAK** | **VEK** | **Toelichting** |
|---|---|---|---|
| Terugdraai asielmiddelen BA 2021 | -9.301 | -9.301 | Bij BO 2021 werd respectievelijk 9.301k euro VAK/VEK extra middelen toegekend ikv de asielcrisis. Deze worden teruggedraaid. |
| terugdraai afroming overflow | 0 | +13 | |
| Verhoging basisfinanciering | +9.253 | +9.253 | Zie onder |
| **TOTAAL** | **-48** | **-35** | |

Toelichting 'Verhoging basisfinanciering':

We stellen vast dat de laatste jaren Vlaanderen een structureel hoger aantal eerste inburgeringscontracten en een verhoogde jaarlijkse instroom van nieuwkomers kent in vergelijking met de periode 2012-2014.
Sinds 2016 wordt het agentschap hiervoor bovenop de basisfinanciering variabel gefinancierd (='asielmiddelen'). Wanneer de grens van het gemiddeld aantal trajecten van de referteperiode 2012 - 2014 wordt overschreden, wordt elk extra traject gefinancierd (trajectprijs = €1678). Voor de periode 2019 is er een extra financiering toegekend van 9.253k.

In 2022 stappen we af van de variabele financiering aangezien deze stijgende trend aanhoudt. De vaste enveloppe wordt daarom verhoogd. De periode 2012 – 2014 is geen waarachtige referte meer waardoor de periode 2019 als nieuwe referteperiode gehanteerd wordt. De asielmiddelen uit deze nieuwe referteperiode worden toegevoegd aan de vaste enveloppe uit 2021. De vaste enveloppe uit 2021 is vastgeprikt op 45.704k euro. De berekening voor deze vaste enveloppe is enerzijds vanaf 2015 gebaseerd op het gemiddeld aantal inburgeringstrajecten in de referteperiode 2012 – 2014 (= 11 237 trajecten) en anderzijds aangepast aan indexeringen en bijkomende opdrachten.

### 2.4.3. Overige entiteiten onder toezicht

#### 2.4.3.1. Agentschap Integratie en Inburgering

**Omschrijving**

Het Agentschap Integratie en Inburgering werd opgericht bij beslissing van 22 november 2013 van de Vlaamse Regering en heeft tot opdracht om, overeenkomstig het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid te ondersteunen, te stimuleren en te begeleiden.

**Ontvangstenartikelen**

**SM0-BSFCADA-OW:** ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - INTEGRATIE EN INBURGERING - UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

**Korte inhoud begrotingsartikel:**
Dit begrotingsartikel bevat alle andere ontvangsten van het Agentschap Integratie en Inburgering, die niet gefinancierd worden door een interne stroom vanuit de Vlaamse overheid. De belangrijkste componenten worden gevormd door de subsidie Sociale Maribel, de inkomsten vanuit projectfinanciering (voornamelijk AMIF) en de doorfacturatie van de tolkenprestaties aan de gebruikers.
In 2022 is er een éénmalige verkoop van eigendommen aan Het Facilitair Bedrijf voor 5.100 keuro

| BA2021 | BO2022 |
|---|---|
| 2 719 | 8 403 |

**Kredietevolutie: + 5.684 keuro**

Verkoop eigendommen aan Het Facilitair Bedrijf : +**5.100 keuro**

De Vlaamse Regering heeft op 20 december 2019 beslist tot inkanteling van (kantoor)gebouwen en bijhorende taken van alle entiteiten die onder het toepassingsgebied van de overkoepelende klimaatnota 'Interne Milieuzorg – Klimaatimpact van de Vlaamse overheid', goedgekeurd op 1 juli 2016 door de Vlaamse regering, vallen. Deze beslissing werd genomen op grond van een Nota VR 2019 2012 DOC.1313/1BIS.
De geschatte venale waarde van de in te kantelen eigendommen bedraagt 5.100 keuro.
Het AgII verkoopt de gebouwen in eigendom aan HFB voor de geschatte venale waarde.

Projectsubsidies Online leren maatschappelijke oriëntatie : +**616 keuro**

In 2021 werd het de ESF/AMIF project voor de digitalisering van de cursussen maatschappelijke oriëntatie verlengd.

Inkomsten uit diplomagelijkschakeling VDAB : **-32 keuro**
De samenwerking met VDAB voor diplomagelijkschakeling werd stopgezet.

**SM0-BSFCAZZ-OG:** OVERGEDRAGEN OVERSCHOT VORIGE BOEKJAREN

**Korte inhoud begrotingsartikel:**
Dit begrotingsartikel bevat de overgedragen saldi van de voorgaande begrotingsjaren.

| BA 2021 | BO 2022 |
|---|---|
| 22 842 | 22 842 |

**Kredietevolutie: +0 keuro**

**SM0-BSFCAZZ-OI:** ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN

**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel bevat alle interne stromen vanuit de entiteiten van de Vlaamse Overheid naar het Agentschap Integratie en Inburgering. Deze interne stromen bestaan in 2022 enkel uit een vaste toelage van 55.773 keuro

| BA 2021 | BO 2022 |
|---|---|
| 55 258 | 55 773 |

**Kredietevolutie: + 515 keuro**

| **B3. Andere bijstellingen** | |
|---|---|
| Indexering lonen | +879 |
| Terugdraai asielmiddelen 2021 | -9.301 |
| Verhoging basisfinanciering 2022 | +9.253 |
| Eliminatie toelage welzijn | -80 |
| Eliminatie toelage vanuit WSE | -249 |
| Terugdraaien afroming overflow (VEK) | +13 |
| Compensatie in het kader van het actieplan EE | -4 |
| Compensatie van SH0-1SAA2ZZ-WT: Rugzakje sectorverantwoordelijke schoonmaak | +4 |
| **TOTAAL** | **+515** |

Indexering lonen : **+879 keuro**
De toelage wordt verhoogd met het op kruissnelheid brengen van de overschrijding van de spilindex van augustus 2021
Terugdraaien asielmiddelen 2021 : **-9.301 keuro**
In 2021 werd -9.301 keuro toegekend voor extra gerealiseerde inburgeringscontracten. Dit wordt vervangen door een verhoging van de vaste toelage.
Bijstelling van de vaste toelage 2022 : **+9 253** keuro
De variabele financiering van extra gerealiseerde inburgeringscontracten wordt vervangen door een verhoging van de vaste toelage.
Eliminatie toelage welzijn voor AgII (GE0-1GDF2JV-IS) : **-80 keuro**

Op 30/06/2020 liep de 4-jarige overeenkomst met het agentschap zorg en gezondheid ten einde. Onderwerp was het mee uitdragen van een preventief gezondheidsbeleid naar de doelgroep inburgeraars. Deze correctie werd niet openomen gedaan in BA2021.
WSE voor AgII (JB0-1JDB2AD-IS): **-249 keuro**
Deze vaste toelage omvatte een voorschot op tolk en vertaalopdrachten. Deze vaste toelage verdwijnt en werd in 2020 vervangen door een mechanisme van doorfacturatie per prestatie. Deze correctie werd niet opgenomen in BA2021.
Afroming overflow 2021 : **+13 keuro**
De afroming van VEK overflow in 2021 wordt teruggedraaid
Compensaties **:**
-Er wordt -4k euro gecompenseerd voor het actieplan EE
-Er wordt +4k euro gecompenseerd van het rugzakje voor de sectorverantwoordelijke schoonmaak.

**Uitgavenartikelen**

**SM0-ASFC2DA-LO:** LONEN – INTEGRATIE EN INBURGERING – UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

**Korte inhoud begrotingsartikel:**
Op dit begrotingsartikel worden de voorziene loonkosten ingeschreven van het personeel.

| BA 2021 | | BO 2022 | |
|---|---|---|---|
| VAK | VEK | VAK | VEK |
| 42 152 | 42 152 | 45 063 | 45 063 |

**Kredietevolutie: +2.911 keuro**

Indexering lonen : **+879 keuro**
Het op kruissnelheid brengen van de overschrijding van de spilindex van augustus 2021

Verplichte inburgering in Brussel : **+1.844keuro**
De verplichting wordt in 2022 geconcretiseerd. Hiervoor worden er extra 28 VTE's ingeschakeld in zowel 1ste lijns medewerkers als ondersteunende functies.

Projectsubsidies Online leren maatschappelijke oriëntatie : +**188 keuro**
In 2021 werd het de ESF/AMIF project voor de digitalisering van de cursussen maatschappelijke oriëntatie verlengd. Dit gebeurde na opmaak van BA2021. De uitgaven vertegenwoordigen 2,4 VTE's.

**SM0-AFSC2DA-WT:** WERKING EN TOELAGEN – INTEGRATIE EN INBURGERING – UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

**Korte inhoud begrotingsartikel:**
Dit artikel bestaat uit algemene werkingskosten en kosten gerelateerd aan gebouwen.

| BA 2021 | | BO 2022 | |
|---|---|---|---|
| VAK | VEK | VAK | VEK |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 12 391 | 12 640 | 13 793 | 14 042 |

**Kredietevolutie: +1.402 Keuro (VAK/VEK)**

Huisvesting Brussel werking : **+1.000 keuro**
Het AgII is op zoek naar een nieuwe huisvesting voor de regionale zetel (bon, Molenbeek). Een opportuniteit wordt gezien in het samen huisvesten van de hoofdzetel (actueel in Tour & Taxis) en de Brusselse regionale zetel in een nieuwe locatie. Het Facilitair Bedrijf heeft niet de mogelijkheid om het verhuisdossier Brussel logistiek en financieel te ondersteunen, binnen de vooropgestelde timing. Initieel was het project gepland voor 2021. In kwartaal 4 van 2021 zal het extern adviesbureau meer duidelijkheid scheppen omtrent de volledige projectkost. Voor 2022 wordt het budget voorlopig ingeschat op 1.678 keuro. Deze kost omvat o.a. de externe begeleiding van het project (278 keuro) en de inrichtingskost van de nieuwe locatie (1.400 keuro). Dit laatste is een voorafname op de huuronderhandelingen met de eigenaar. Concreet wil dit zeggen dat er zal onderhandeld worden welke kosten door de eigenaar en welke kosten door de huurder zullen worden betaald. In BO2022 wordt enkel het luik voor de regionale werking in Brussel opgenomen voor een bedrag van 1.000 keuro.

Verplichte Inburgering Brussel ; **+461 keuro**
De verplichting wordt in 2022 geconcretiseerd. Naast de inzet van extra personeelsmiddelen worden er werkingsmiddelen begroot ter ondersteuning van het uitrollen van de verplichte inburgering.

Herziening basisuitgave Inburgering Brussel : **-500 keuro**
In BA2021 werd verondersteld dat de verplichte inburgering zou opstarten in de loop van het 2021. Dit is tot nader order uitgesteld tot 2022. Hierdoor dienen we de kostenbasis van 2021 naar beneden toe te herzien.

Huur van verkochte eigendommen aan Het Facilitair Bedrijf : **+255 keuro**
Het AgII verkoopt de gebouwen in haar eigendom aan HFB. Het AgII blijft deze panden betrekken in 2022 en betaalt hiervoor een jaarlijkse huur van 255 keuro. Deze huur vertegenwoordigt 1/20$^{ste}$ van de venale verkoopwaarde van de eigendommen.

Inkanteling schoonmaak in Het Facilitair Bedrijf : **+163 keuro**
Op 8 februari 2021 werd een overeenkomst afgesloten tussen het AgII en Het Facilitair Bedrijf voor de overname van het schoonmaakbeheer van de gebouwen gebruikt door het AgII. De waarde van het contract voor 2022 bedraagt 447 keuro. Dit is een meer kost van 163 keuro ten opzichte van het schoonmaakbudget van het AgII in 2021. De reden van de meer kost is de hogere standaard en frequentie van de schoonmaakactiviteiten door Het Facilitair Bedrijf.

Wederbeleggingsvergoeding hyotheeklening : **+50 keuro**
In 2021 worden de gebouwen in eigendom van het AgII verkocht aan Het Facilitair Bedrijf. Het resterende kapitaal van de hypotheeklening op de gebouwen wordt vervroegd terugbetaald door het AgII. De wederbeleggingsvergoeding voor de vervroegde terugbetaling wordt geschat op 50 keuro.

Projectsubsidies Online leren maatschappelijke oriëntatie : **+305 keuro**
In 2021 werd het de ESF/AMIF project voor de digitalisering van de cursussen maatschappelijke oriëntatie verlengd. De werkingskosten worden volledig gefinancierd

Compensatie vermindering ontvangsten: **-332 keuro**
De werkingskosten worden verminderd ter compensatie van met eenzelfde bedrag verlaagd.

**SM0-ASFC2ZZ-OV:** OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR

**Korte inhoud begrotingsartikel:**
Dit artikel geeft het verwachte cumulatief saldo van het Agentschap Integratie en Inburgering weer op het einde van boekjaar 2022.

| BA 2021 | | BO 2022 | |
|---|---|---|---|
| VAK | VEK | VAK | VEK |
| 25 848 | 25 848 | 26 581 | 26 581 |

**Kredietevolutie: + 733 keuro**

**SM0-ASFC2ZZ-LE:** LENINGEN

**Korte inhoud begrotingsartikel:**
In dit artikel worden de kapitaalaflossingen opgenomen van de lopende leningen.

| **BA 2021** | | **BO 2022** | |
|---|---|---|---|
| **VAK** | **VEK** | **VAK** | **VEK** |
| 184 | 184 | 1 332 | 1 332 |

**Kredietevolutie: +1.153 keuro**

Kapitaalsaflossing hypotheeklening : +**1.153 keuro**
In 2021 worden de gebouwen in eigendom van het AgII verkocht aan Het Facilitair Bedrijf. Het resterende kapitaal van de hypotheeklening op de gebouwen wordt vervroegd terugbetaald door het AgII.

## VI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

De apparaatskredieten van het beleidsveld Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering zijn vervat in de apparaatskredieten van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Zie BBT Binnenlands bestuur, Stedenbeleid en Audit lokale besturen

## VII. LIJST MET AFKORTINGEN

ABB: Agentschap Binnenlands Bestuur

AMIF: Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie

BBC: beleids- en beheerscyclus

CBE: Centrum voor Basiseducatie

CEDAW: VN-vrouwenverdrag

CVO: Centrum voor Volwassenenonderwijs

DAB: Diensten met Afzonderlijk beheer

EU: Europese Unie

EVRM: Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens

HIVA: Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving

Inter: expertisecentrum in toegankelijkheid en Universal Design

IVRPH: VN-handicapverdrag

JKP: jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan

KBI: Kruispuntbank Inburgering

LGBTQI+: Lesbiennes, Gays, Biseksuelen, Transpersonen*, Queers, Interseksuelen, enz.

LIIM: Lokale Integratie-en Inburgeringsmonitor

MO: Maatschappelijke Oriëntatie

NAP: nationale actieplan

NOOZO: Vlaamse adviesraad handicap

NT2: Nederlands als tweede taal

OCMW: Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn

OD: operationele doelstelling

SD: strategische doelstelling

STEAM: Science, Technologie, Engineering, Arts en Mathematics

VAK: vastleggingskrediet

VAPA: Vlaams Actieplan Armoedebestrijding

VDAB: Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

VEK: vereffeningskrediet

VGC: Vlaamse Gemeenschapscommissie

VILD: Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog

VLIM: Vlaamse Migratie-en Integratiemonitor

VLOCA: Vlaams Open City Architectuur

VN: Verenigde Naties

VO: Vlaamse overheid

VSA: Vlaamse Statistische Autoriteit

VVSG: Vereniging van Steden en Gemeenten

VZW: vereniging zonder winstoogmerk

WCAG: Europese richtlijn webtoegankelijkheid

## VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

**1. GEPLANDE BELEIDSINITIATIEVEN**

SD 1 'Samenleven': We werken aan een gedeelde en inclusieve samenleving waaraan elke burger actief bijdraagt

- Oprichten van een Vlaams mensenrechteninstituut en voorbereiden operationele uitrol
- Opleveren van toolbox ter versterking van handelingsbekwaamheid bij discriminatie
- Ondersteunen van lokale besturen omtrent Plan I binnen het project Safer Cities
- Versterken van lokale besturen bij het inzetten van correspondentietesten
- Ondersteunen van de Pro League voor vormingstrajecten voor daders ter bestrijding van racisme in de voetbalstadia
- Evalueren werking van de expertendatabank
- Inzetten op beeldvorming en goede praktijken over samenleven in diversiteit
- Versterken van sociale cohesie door het netwerk- en participatietraject en het ondersteunen van diverse initiatieven
- Samenwerken met het Hannah Arendt Instituut, lokale besturen, Agentschap Integratie en Inburgering en Kazerne Dossin ter preventie van negatieve polarisatie
- Stimuleren van diversiteit in opleidingen of jobs a.d.h.v. bijvoorbeeld mentoren, brug- of voorbeeldfiguren of verkorte opleidingstrajecten
- Bevorderen van identiteitsontwikkeling vanuit de gedeelde sokkel van Verlichtingswaarden

SD 2 'Inburgering': Met ons inburgeringsbeleid bieden we nieuwkomers kansen en nodigen we hen uit om een actieve bijdrage te leveren aan onze samenleving

- Operationaliseren, monitoren en optimaliseren van het nieuwe inburgeringstraject
- Inzetten op het digitaliseren van het inburgeringstraject
- Inzetten op vervolgtrajecten
- Versterken van de taalverwerving van het Nederlands, taalbeleid en taalpromotie, taaloefenkansen bevorderen, afstemming van taalkennisvereisten realiseren met VDAB, lokale besturen en de agentschappen
- Actualiseren van het Vlaams Afsprakenkader NT2
- Monitoren van de retributies
- Optimaliseren en monitoren van samenwerking tussen de agentschappen en de VDAB via samenwerkingsakkoorden

SD 3 Elke Vlaming kan volwaardig participeren aan de lokale democratie

- Opvolgen, evalueren en delen van goede praktijken over een strategie ter bestrijding van gendergerelateerd geweld
- Bijdragen aan een veiligere samenleving voor LGBTQI+ personen via het project 'vertrouwde omgevingen'
- Verbeteren van lokale hulp- en dienstverlening voor LGBTQI+ personen van buitenlandse herkomst
- Ondersteunen van initiatieven voor het sensibiliseren en doorbreken van stereotypes rond intersekse, gender- en heteronormativiteit, met specifieke aandacht in de onderwijscontext
- Erkennen van NOOZO als Vlaamse advies- en beleidsparticipatieraad
- Versterken van inclusiepraktijken en -projecten die inspelen op de noden van personen met een handicap, met extra aandacht voor jongeren en personen met een migratieachtergrond

- Uitbreiden, in kaart brengen en versterken van toegankelijkheid in Vlaanderen a.d.h.v. Toegankelijkheidswijzer, nieuwe samenwerkingen en samenwerking met Inter
- Uitbouwen en versterken van een e-inclusiebeleid in samenwerking met lokale besturen

SD 4 Strategische doelstelling: Het gelijkekansen-, integratie- en inburgeringsbeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen

- Versterken van Inter, het Agentschap Integratie en Inburgering, Atlas, IN-Gent en het Huis van het Nederlands Brussel als beleidsuitvoerende actoren
- Versterken van de lokale besturen, zo ook de VGC, als regisseur van het lokale integratie- en gelijke kansenbeleid via o.a. lerend netwerk, vorming en nieuwsbrief
- Evalueren van samenwerking met middenveldorganisaties gelijke kansen
- Werken aan wetenschappelijk onderbouwd beleid met oog voor onderzoek en aandacht op de meerwaarde ervan voor de specifieke doelgroepen
- Monitoren o.b.v. het gender- en handicapsyntheserapport
- Meewerken aan en opvolgen van het internationaal gelijke kansenbeleid
- Samenvoegen van de beleidsvelden gelijke kansen en integratie/inburgering
- Coördineren en uitrollen van aanpassingen in het Horizontaal Integratie- en Gelijke kansenbeleidsplan en de horizontale aanpak
- Mobiliseren van de nieuw erkende participatieorganisatie

## 2. BELEIDSEVALUATIES EN ONDERZOEKSINITIATIEVEN

SD 1 'Samenleven': We werken aan een gedeelde en inclusieve samenleving waaraan elke burger actief bijdraagt

- Wetenschappelijk onderzoek naar de ervaringen van personen die afstand nemen van hun religie of levensbeschouwing, die van religie of levensbeschouwing veranderen of binnen hun religie van geloofsbeleving veranderen.

SD 2 'Inburgering': Met ons inburgeringsbeleid bieden we nieuwkomers kansen en nodigen we hen uit om een actieve bijdrage te leveren aan onze samenleving

- Rapport van de procesbegeleider rond de proeftuinen 4e pijler en digitaal meetinstrument 4e pijler.

SD 4 Strategische doelstelling: Het gelijkekansen-, integratie- en inburgeringsbeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen

- Kwalitatief onderzoek naar het thuisgevoel van inwoners met een beperking in een gemeente of stad en hoe dit te versterken
- Wetenschappelijk analyse/evaluatie van eerdere beleidsinitiatieven m.b.t. het doorbreken van het glazen plafond in ondernemingsmidden
- Eerste analyses op basis van de resultaten van het veldwerk in het kader van de survey "Samenleven in Diversiteit"
- Nieuwe editie van de Gemeente-en Stads Monitor waar de Lokale Integratie-en Inburgeringsmonitor (LIIM) een onderdeel van uitmaakt.
- Nieuwe editie van het jaarrapport inburgering.
- Eerste editie van de Barometer Integratie.
- Resultaten van OESO-onderzoek 'Working Together: Skills and labour market integration of immigrants and their children.

## 3. NIEUWE EN BELANGRIJKE WIJZIGINGEN VAN VLAAMSE DECRETEN EN BESLUITEN VLAAMSE REGERING

SD 1 'Samenleven': We werken aan een gedeelde en inclusieve samenleving waaraan elke burger actief bijdraagt

**Decreet ter oprichting van het Vlaamse mensenrechteninstituut**

**Omschrijving:**
Ter uitvoering van het regeerakkoord 2019-2024 wordt een Vlaams mensenrechteninstituut opgericht. Dit volgens de contouren zoals bij conceptnota vastgelegd (VR 2021 1607 MED.0272/1QUATER).
Er wordt een decreet opgemaakt dat de juridische basis zal leggen voor dit nieuwe instituut. Dit oprichtingsdecreet zal de missie en taken van de nieuwe instelling vastleggen. Verder zullen ook het bestuur, de werking en de financiering van deze nieuwe instelling bepaald worden.

**Wijziging decreet houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid**

**Omschrijving**
1/ wijzigingen die verband houden met het bovengenoemde op te richten Vlaams mensenrechteninstituut, worden doorgevoerd
2/ het decreet wordt op basis van de resultaten van een eerdere evaluatiestudie gewijzigd i.f.v. haar doeltreffendheid en het verbeteren van de bescherming tegen discriminatie

## 4. DECREETSEVALUATIES

Nvt